

Bruxelles, **XXX**
[...](2013) **XXX**

Document al serviciilor DG Concurență

din **XXX**

**care conține Proiectul de Orientări privind ajutoarele pentru mediu și energie pentru
perioada 2014-2020**

Cuprins

Introducere	4
1 Domeniu de aplicare și definiții	7
1.1 Domeniul de aplicare	7
1.2 Măsurile de ajutor care fac obiectul orientărilor	8
1.3 Definiții dispoziții	9
2. Ajutoarele din domeniul mediului și energiei care fac obiectul notificării	17
3. Principii comune de evaluare	19
4. Evaluarea compatibilității în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (b) din tratat	21
5. Evaluarea compatibilității în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat	23
5.1 Dispoziții generale privind compatibilitatea	23
5.1.1 Contribuția la atingerea unui obiectiv comun	23
5.1.1.1. <i>Condiții generale</i>	23
5.1.1.2. <i>Condiții suplimentare pentru ajutoarele care se notifică individual</i>	24
5.1.2 Necesitatea intervenției statului	24
5.1.2.1. <i>Condiții generale</i>	24
5.1.2.2. <i>Condiții suplimentare pentru ajutoarele care se notifică individual</i>	26
5.1.3 Caracterul adecvat al ajutorului	27
5.1.3.1 <i>Caracterul adecvat în comparație cu instrumente de politică alternative</i>	27
5.1.3.2. <i>Caracterul adecvat în comparație cu instrumente de ajutor diferite</i>	28
5.1.4 Efectul stimulativ	28
5.1.4.1. <i>Condiții generale</i>	28
5.1.4.2. <i>Condiții suplimentare pentru ajutoarele care se notifică individual</i>	30
5.1.5 Proportionalitatea ajutoarelor	32
5.1.5.1. <i>Condiții generale</i>	32
5.1.5.2. <i>Cumularea ajutoarelor</i>	35

5.1.5.3. Condiții suplimentare pentru ajutoarele pentru investiții sau ajutoarele de exploatare care se notifică individual	35
5.1.6 Evitarea efectelor negative nejustificate asupra concurenței și a schimburilor comerciale	36
5.1.6.1. Condiții generale	38
5.1.6.2. Condiții suplimentare pentru ajutoarele care se notifică individual	39
5.1.7. Transparență	39
5.2 Ajutoare acordate pentru producția de energie din surse regenerabile de energie	41
5.3 Măsurile în domeniul eficienței energetice, inclusiv cogenerarea și rețeaua de termoficare și de răcire centralizată	49
5.4 Ajutoare acordate pentru utilizarea eficientă a resurselor și, în special, ajutoare pentru gestionarea deșeurilor	52
5.4.1. Utilizarea eficientă a resurselor	52
5.4.2 Ajutoare pentru gestionarea deșeurilor	52
5.5 Ajutoare pentru captarea și stocarea dioxidului de carbon (CSC)	53
5.6 Ajutoare sub formă de reduceri sau de scutiri de taxe de mediu	55
5.7 Ajutoare sub formă de reduceri ale sprijinului financiar pentru energia electrică din surse regenerabile	58
5.8 Ajutoare pentru infrastructura energetică	60
5.8.1 Obiectiv comun	60
5.8.2 Necesitatea intervenției statului	60
5.8.3 Caracterul adecvat	62
5.8.4 Efectul de stimulare	62
5.8.5 Proportionalitate	62
5.8.6 Evitarea efectelor negative asupra concurenței și a comerțului	62
5.9 Ajutoare pentru adecvarea capacității de producție	63
5.9.1 Obiectiv comun	63
5.9.2 Necesitatea intervenției statului	64
5.9.3 Caracterul adecvat	65
5.9.5 Proportionalitate	65

5.9.6 Evitarea efectelor negative.....	66
5.10 Ajutoare sub formă de scheme de comercializare a certificatelor.....	66
6. Evaluarea	69
7. Intrarea în vigoare și aplicabilitatea.....	69
8. Raportare și monitorizare	70
9. Revizuire	71
Anexa 1 Intensitățile ajutorului	72
Anexa 2 Intervenții tipice ale statului.....	73

Introducere

1. Pentru a evita ca ajutoarele de stat să ducă la denaturarea concurenței pe piața internă și să afecteze schimburile comerciale între statele membre într-un mod care contravine interesului comun, articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene („tratatul”) stabilește principiul conform căruia ajutoarele de stat sunt interzise. Cu toate acestea, în anumite cazuri, ajutoarele de acest tip pot fi compatibile cu tratatul în temeiul articolului 107 alineatele (2) și (3).
2. În temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (b) din tratat, ajutoarele destinate să promoveze realizarea unui proiect important de interes european comun sau să remedieze perturbări grave ale economiei unui stat membru pot fi considerate compatibile. În temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat, Comisia poate să considere că sunt compatibile cu piața internă ajutoarele destinate să faciliteze dezvoltarea anumitor activități sau a anumitor regiuni economice, în cazul în care acestea nu modifică în mod nefavorabil condițiile schimburilor comerciale într-o măsură care contravine interesului comun.
3. Articolul 191 din tratat prevede obiectivele politicii Uniunii în domeniul mediului, iar articolul 194 din tratat stabilește obiectivele politicii Uniunii în domeniul energiei.
4. Strategia Europa 2020¹ se axează pe crearea condițiilor necesare pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii. În acest sens, au fost stabilite o serie de obiective principale, inclusiv obiective pentru schimbările climatice și utilizarea durabilă a energiei: (i) o reducere cu 20 % a emisiilor de gaze cu efect de seră în UE comparativ cu nivelul din 1990; (ii) creșterea ponderii consumului de energie în UE provenit din resurse regenerabile la 20 %; (iii) îmbunătățirea cu 20 % a eficienței energetice a UE comparativ cu nivelul din 1999.
5. Obiectivele de creștere durabilă sunt deosebit de importante pentru prezentele orientări. Pentru a sprijini atingerea acestor obiective, Strategia Europa 2020 a prezentat inițiativa „O Europă eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor”, una dintre cele șapte inițiative emblematică². Această inițiativă emblematică vizează crearea unui cadru de politici menit să sprijine tranziția către o economie eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor și cu emisii reduse de dioxid de carbon, care să contribuie:
 - (a) la stimularea performanțelor economice, reducând, în același timp, resursele utilizate;
 - (b) la identificarea și crearea de noi posibilități de creștere economică și de stimulare a inovării și la consolidarea competitivității UE;
 - (c) la asigurarea securității aprovizionării cu resurse esențiale;

¹ COM(2010) 2020 final, 3.3.2010.

² COM(2011) 21, 26.1.2011.

- (d) la combaterea schimbărilor climatice și la limitarea impactului utilizării resurselor asupra mediului.
6. În acest context, ar trebui reamintit faptul că Foaia de parcurs către o Europă eficientă din punct de vedere energetic³, precum și mai multe concluzii ale Consiliului fac apel la eliminarea treptată a subvențiilor dăunătoare mediului⁴. Prin urmare, prezentele orientări ar trebui să țină seama de efectele negative ale subvențiilor dăunătoare mediului, luând în același timp în considerare necesitatea de a aborda compromisurile între diferitele domenii și politici, astfel cum sunt identificate în inițiativele emblematice. Ajutoarele pentru extracția combustibililor fosili nu sunt incluse în prezentele orientări.
7. De asemenea, foaia de parcurs invită statele membre să remedieze lacunele în ceea ce privește rezultatele obținute în valorificarea beneficiilor generate de legislația UE⁵. Pentru a evita ca măsurile de ajutor de stat să aducă daune mediului, statele membre trebuie să asigure, de asemenea, în special, conformitatea cu legislația UE în domeniul mediului și să efectueze o evaluare a impactului în ceea ce privește mediul, atunci când legislația UE prevede aceasta, și să asigure obținerea tuturor autorizațiilor necesare.
8. Comunicarea „Energie 2020, Strategie pentru o energie competitivă, durabilă și sigură”⁶, ca parte a inițiativei emblematice „O Europă eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor”, a concluzionat deja că obiectivele privind o piață a energiei sigură, durabilă și accesibilă din punctul de vedere al prețurilor vor fi subminate dacă rețelele electrice nu sunt actualizate, dacă instalațiile depășite nu sunt înlocuite cu altele competitive și mai ecologice și dacă energia nu este utilizată mai eficient în întregul lanț energetic.
9. Prin prezentele orientări, Comisia stabilește condițiile în care ajutoarele pentru energie și mediu pot fi considerate compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (b) și al articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat.
10. În Comunicarea privind modernizarea ajutoarelor de stat⁷, Comisia a anunțat trei obiective urmărite prin modernizarea controalelor ajutoarelor de stat:
- (a) încurajarea creșterii inteligente, durabile și favorabile incluziunii pe o piață internă competitivă;

³ COM(2011) 571 final, 20.9.2011.

⁴ Concluziile Consiliului European din 23 mai 2013 au confirmat necesitatea de a elimina progresiv subvențiile dăunătoare mediului sau economiei, inclusiv cele acordate pentru combustibilii fosili, cu scopul de a facilita investițiile în infrastructuri energetice noi și inteligente.

⁵ Alte acte legislative, cum ar fi Directiva 2009/28/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, de modificare și ulterior de abrogare a Directivelor 2001/77/CE și 2003/30/CE, JO L 140, 5.6.2009, p. 16 („Directiva privind energia din surse regenerabile”) prevăd, de exemplu, criterii de durabilitate pentru biocarburanți și de nediscriminare [a se vedea articolul 17 alineatele (1) - (8) din directivă].

⁶ COM(2010) 639, 10.11.2010.

⁷ COM(2012) 209, 8.5.2012.

- (b) concentrarea controlului *ex ante* efectuat de Comisie asupra cazurilor cu cel mai mare impact asupra pieței interne și consolidarea, în același timp, a cooperării cu statele membre în materie de aplicare a normelor privind ajutoarele de stat;
 - (c) simplificarea normelor și accelerarea procesului decizional.
11. Comunicarea a făcut apel în special la o abordare comună privind revizuirea diferitelor orientări și cadre, bazată pe consolidarea pieței interne, promovarea eficientizării sporite a cheltuielilor publice printr-o contribuție mai eficientă a ajutoarelor de stat la obiectivele de interes comun, analizarea cu mai multă rigurozitate a efectului stimulat, a limitării la minimum a ajutoarelor și a evitării posibilelor efecte negative ale ajutoarelor asupra concurenței și a schimburilor comerciale. Condițiile de compatibilitate expuse în prezentele orientări se bazează pe aceste principii comune de evaluare.

1. Domeniu de aplicare și definiții

1.1 Domeniul de aplicare

12. Prezentele orientări se aplică ajutoarelor de stat acordate pentru protecția mediului sau pentru obiectivele energetice în toate sectoarele reglementate de tratat, cu condiția ca măsurile să facă obiectul secțiunii 1.2. Prin urmare, acestea se aplică, de asemenea, sectoarelor care fac obiectul normelor specifice ale Uniunii privind ajutoarele de stat (transport, cărbune, agricultură, silvicultură, pescuit și acvacultură), exceptând cazul în care aceste norme specifice conțin dispoziții contrare.
13. În ceea ce privește agricultura, pescuitul și acvacultura, prezentele orientări se aplică ajutoarelor pentru protecția mediului acordate întreprinderilor active în prelucrarea și comercializarea produselor. Pentru întreprinderile active în prelucrarea și comercializarea produselor pescărești, în cazul în care ajutoarele se referă la cheltuieli eligibile în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1198/2006 al Consiliului din 27 iulie 2006 privind Fondul European pentru Pescuit⁸ sau al regulamentului care îl va înlocui⁹, cota maximă permisă a ajutorului este valoarea cea mai ridicată dintre cota prevăzută în prezentele orientări și cea prevăzută în regulamentul menționat anterior. În domeniul producției agricole primare și în cazul măsurilor cofinanțate de la FEADR, prezentele orientări se aplică numai în cazul în care Orientările comunitare privind ajutoarele de stat în sectorul agricol și forestier 2007-2013¹⁰, astfel cum au fost modificate sau înlocuite, nu prevăd norme specifice sau în cazul în care orientările pentru sectorul agricol și forestier se referă în mod explicit la prezentele orientări. În domeniul producției primare în sectorul pescuitului și acvaculturii, prezentele orientări se aplică numai în cazul în care nu există dispoziții specifice privind ajutoarele în domeniul mediului.
14. Prezentele orientări nu se aplică:
- (a) proiectării și fabricării de produse, mașini sau de mijloace de transport ecologice menite să funcționeze cu mai puține resurse naturale, nici măsurilor adoptate în uzine sau alte unități de producție în scopul ameliorării siguranței sau a igienei¹¹;
 - (b) finanțării măsurilor de protecție a mediului referitoare la infrastructura de transport aerian, rutier, feroviar, pe căi navigabile interioare și la infrastructura de transport maritim;
 - (c) costurilor irecuperabile, astfel cum au fost definite în Comunicarea Comisiei privind metodologia de analizare a ajutoarelor de stat în raport cu costurile irecuperabile¹²;

⁸ JO L 223, 15.8.2006, p.1.

⁹ A se vedea propunerea Comisiei de Regulament privind Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, COM(2011) 804 final.

¹⁰ JO C 319, 27.12.2006, p.1. Acest lucru este, de asemenea, valabil în cazul cadrului care înlocuiește orientările din 2006, care au expirat la 31 decembrie 2013.

¹¹ În general, ajutoarele pentru mediu au un efect de denaturare mai redus și sunt mai eficiente în cazul în care sunt acordate utilizatorilor de produse ecologice în vederea utilizării efective. De asemenea, utilizarea etichetelor ecologice constituie un alt mijloc pentru creșterea cererii de produse ecologice. În acest sens, Comisia nu include norme specifice în domeniul de aplicare al prezentelor orientări.

¹² Adoptată de către Comisie la 26 iulie 2001 și comunicată statelor membre prin scrisoarea cu referința SG(2001) D/290869, din 6 august 2001.

- (d) ajutoarelor de stat pentru cercetare, dezvoltare și inovare; ajutoarele de stat pentru cercetare, dezvoltare și inovare fac obiectul normelor stabilite în Cadrul comunitar pentru ajutoarele de stat pentru cercetare, dezvoltare și inovare¹³;
 - (e) ajutoarelor de stat pentru măsuri în domeniul biodiversității. De obicei, aceste măsuri intră în domeniul de aplicare al normelor stabilite pentru serviciile de interes economic general¹⁴.
15. Ajutoarele în domeniul mediului și energiei nu se pot acorda întreprinderilor aflate în dificultate, astfel cum sunt definite în sensul prezentelor orientări prin Liniile directe privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate¹⁵, astfel cum au fost modificate sau înlocuite.
16. Pentru evaluarea ajutoarelor în favoarea unei întreprinderi care face obiectul unui ordin de recuperare în urma unei decizii anterioare a Comisiei de declarare a unui ajutor ca fiind ilegal și incompatibil cu piața internă, Comisia va lua în considerare valoarea ajutorului care a rămas de recuperat¹⁶.

1.2 Măsurile de ajutor care fac obiectul orientărilor

17. Comisia a identificat o serie de măsuri în domeniul mediului și energiei în cazul cărora ajutoarele de stat ar putea fi compatibile, în anumite condiții, cu articolul 107 alineatul (3) litera (b) sau cu articolul 107 alineatul (3) litera (c) din tratat:
- ajutoarele pentru standarde mai ridicate decât standardele Uniunii sau pentru creșterea nivelului de protecție a mediului în lipsa standardelor Uniunii (inclusiv vehicule de transport);
 - ajutoare pentru investiții în vederea adaptării anticipate la viitoarele standarde ale Uniunii;
 - ajutoare pentru investiții și ajutoare de exploatare pentru energia din surse regenerabile;
 - ajutoare pentru investiții pentru studiile de mediu;
 - ajutoare pentru investiții și ajutoare de exploatare pentru eficiență energetică;
 - ajutoare pentru investiții și ajutoare de exploatare pentru instalații de cogenerare;
 - ajutoare pentru investiții pentru sistemele de termoficare și de răcire centralizate;
 - ajutoare pentru investiții în vederea utilizării eficiente a resurselor și pentru gestionarea deșeurilor;

¹³ JO C 323, 30.12.2006, p. 1. Acest lucru este, de asemenea, valabil în cazul cadrului care înlocuiește cadrul din 2006, care este valabil până la 31 decembrie 2013 [durată extinsă?].

¹⁴ Cazurile de ajutor de stat cu numerele de referință: SA. 31243 (2012/N) și NN8/2009.

¹⁵ JO C 244, 1.10.2004, p. 2.

¹⁶ A se vedea, în acest sens, cauzele conexate T-244/93 și T-486/93, TWD Textilwerke Deggendorf GmbH /Comisia Comunităților Europene, Rec., 1995, p. II-02265 și [Comunicare din partea Comisiei — Pentru o punere în aplicare eficientă a deciziilor Comisiei de obligare a statelor membre să recupereze ajutorul de stat ilegal și incompatibil](#), JO C 272, 15.11.2007, p. 4-17.

- ajutoare pentru investiții pentru depoluarea siturilor contaminate;
- ajutoare de exploatare sub formă de certificate comercializabile;
- ajutoare pentru investiții pentru captarea, transportul și stocarea CO₂ (CSC)¹⁷;
- ajutoare de exploatare sub formă de reduceri sau de scutiri de taxe de mediu;
- ajutoare de exploatare sub formă de reduceri ale sprijinului financiar pentru energia electrică din surse regenerabile;
- ajutoare pentru investiții pentru infrastructura energetică;
- ajutoare pentru investiții și ajutoare de exploatare pentru măsurile privind caracterul adecvat al capacității de producție.

1.3 Definiții

18. În sensul prezentelor orientări, se aplică următoarele definiții:

- (a) *protecția mediului* înseamnă orice acțiune menită să remedieze sau să prevină orice prejudiciu asupra mediului fizic sau a resurselor naturale rezultat din activitățile proprii ale unui beneficiar, să reducă riscul unor astfel de prejudicii sau să conducă la o utilizare mai eficientă a resurselor naturale, inclusiv măsuri de economisire a energiei și utilizarea de surse regenerabile de energie;
- (b) *eficiența energetică* înseamnă cantitatea de energie economisită determinată prin măsurarea și/sau estimarea consumului înainte și după punerea în aplicare a unei măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice, asigurând în același timp normalizarea condițiilor externe care afectează consumul de energie;
- (c) *standard al Uniunii* înseamnă
 - (a) un standard obligatoriu al Uniunii care stabilește nivelurile care trebuie atinse în materie de mediu de către întreprinderile individuale¹⁸; sau
 - (b) obligația, conform Directivei 2010/75/UE, de a aplica cele mai bune tehnici disponibile (BAT); în sensul prezentelor orientări, se vor aplica limitele minime obligatorii, conform specificațiilor pentru BAT.
- (d) *ecoinovare* înseamnă orice formă de activitate de inovare care are ca rezultat sau care urmărește ameliorarea semnificativă a protecției

¹⁷ Aceasta include elemente individuale ale lanțului de captare și stocare a dioxidului de carbon.

¹⁸ În consecință, standardele sau obiectivele stabilite la nivelul Uniunii care sunt obligatorii din punct de vedere juridic pentru statele membre, însă nu și pentru întreprinderile individuale, nu sunt considerate a fi standarde ale Uniunii. Standardele minime privind performanța energetică prevăzute de Directiva 2010/31/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 mai 2010 privind performanța energetică a clădirilor (JO L 153, 18.6.2010, p. 13) pot constitui un standard al Uniunii.

mediului. Ecoinovarea include noile procese de producție, noile produse sau servicii, precum și noile metode de gestionare și de derulare a activităților economice, a căror utilizare și punere în aplicare este de natură să prevină sau să reducă substanțial riscurile pentru mediu, poluarea și alte impacturi negative ale utilizării resurselor, pe durata ciclului de viață al activităților conexe.

Nu se consideră inovații:

- (a) schimbările sau îmbunătățirile minore;
 - (b) o creștere a capacității de producție sau de servicii prin adăugarea de sisteme de fabricație sau logistice care sunt foarte asemănătoare cu cele utilizate deja;
 - (c) schimbări în practicile comerciale, în organizarea locului de muncă sau în relațiile externe bazate pe metode organizaționale folosite deja în întreprindere;
 - (d) modificarea strategiei de gestionare;
 - (e) concentrări economice și achiziții;
 - (f) încetarea utilizării unui procedeu;
 - (g) simpla înlocuire sau majorare de capital;
 - (h) schimbări rezultate numai din modificarea prețurilor factorilor, personalizarea producției, schimbările sezoniere normale și alte schimbări ciclice;
 - (i) comercializarea de produse noi sau îmbunătățite semnificativ;
- (e) *surse regenerabile de energie* înseamnă următoarele surse regenerabile de energie nefosilă: eoliană, solară, aerotermală, geotermală, hidrotermală, energia oceanică, energia hidroelectrică, biomasa, gazul de depozit, fermentarea deșeurilor, gazele provenite de la stațiile de epurare a apei și biogazul;
- (f) *biomasă* înseamnă fracțiunea biodegradabilă a produselor, deșeurilor și reziduurilor din agricultură (inclusiv substanțe vegetale și animale), din silvicultură și din industriile conexe, inclusiv pescuitul și acvacultura, precum și fracțiunea biodegradabilă a deșeurilor industriale și municipale;
- (g) *biocombustibil* înseamnă un combustibil lichid sau gazos pentru transport, produs din biomasă;
- (h) *biolichid* înseamnă un combustibil lichid produs din biomasă și utilizat în scopuri energetice altele decât transportul, inclusiv pentru producerea de energie electrică și de energie destinată încălzirii și răcirii;
- (i) *biocarburant durabil* înseamnă un biocarburant care îndeplinește criteriile de durabilitate prevăzute la articolul 17 din Directiva (CE) 2009/28 a Parlamentului European și a Consiliului privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile¹⁹;

¹⁹ JO L 140/16, 5.6.2009.

- (j) *mecanism de cooperare* înseamnă un mecanism care îndeplinește condițiile prevăzute la articolele 6, 7 sau 8 din Directiva (CE) 2009/28 a Parlamentului European și a Consiliului privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile²⁰;
- (k) *energie din surse de energie regenerabilă* înseamnă energia generată de instalații care utilizează exclusiv surse regenerabile de energie, precum și cota, din punct de vedere al valorii calorice, a energiei produse din surse regenerabile de energie în instalații hibride care utilizează și surse de energie convenționale. Aceasta include energia electrică regenerabilă utilizată pentru umplerea sistemelor de stocare, dar exclude energia electrică produsă cu ajutorul sistemelor de stocare;
- (l) *cogenerare* sau producerea combinată de energie electrică și energie termică (CHP) înseamnă producerea simultană, în același proces, a energiei termice și a energiei electrice și/sau mecanice;
- (m) *cogenerare de înaltă eficiență* înseamnă cogenerarea care îndeplinește criteriile definiției privind cogenerarea de înaltă eficiență, conform articolului 2 alineatul (34) din Directiva 2012/27/UE²¹;
- (n) *sistem de termoficare și răcire centralizată eficient din punct de vedere energetic* înseamnă un sistem de termoficare sau răcire centralizat care îndeplinește criteriile definiției sistemului eficient de termoficare și răcire centralizată, astfel cum sunt prevăzute la articolul 2 alineatul (41) și (42) din Directiva 2012/27/UE²²;
- (o) *taxă de mediu* înseamnă taxa a cărei bază de impozitare specifică are un efect negativ clar asupra mediului sau care urmărește să impoziteze anumite activități, bunuri sau servicii astfel încât costurile de mediu să poată fi incluse în prețul lor și/sau astfel încât producătorii și consumatorii să fie orientați către activități care respectă mai mult mediul;
- (p) *primă fixă* înseamnă o primă plătită în plus față de prețul pieței care expune producătorii de energie regenerabilă la prețurile pieței;
- (q) *nivelul minim al taxei UE* înseamnă nivelul minim de impozitare prevăzut de legislația Uniunii. Pentru produsele energetice și pentru electricitate, nivelul minim al taxei Uniunii înseamnă nivelul minim de impozitare prevăzut în anexa I la Directiva 2003/96/CE a Consiliului din 27 octombrie 2003 privind restructurarea cadrului comunitar de impozitare a produselor energetice și a electricității²³;
- (r) *întreprinderi mici și mijlocii* (denumite în continuare „IMM-uri”) înseamnă întreprinderile care îndeplinesc condițiile prevăzute de

²⁰ JO L 140/16, 5.6.2009.

²¹ Directiva 2012/27/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 privind eficiența energetică, de modificare a Directivelor 2009/125/CE și 2010/30/UE și de abrogare a Directivelor 2004/8/CE și 2006/32/CE, JO L 315, 14.11.2012, p.1.

²² JO L 315/1, 14.11.2012.

²³ JO L 283, 31.10.2003, p. 51. Directivă modificată ultima dată prin Directiva 2004/75/CE (JO L 157, 30.4.2004, p. 100).

Recomandarea Comisiei din 6 mai 2003 privind definirea microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii²⁴;

- (s) *întreprinderi mari* înseamnă întreprinderi care nu se încadrează în definiția întreprinderilor mici și mijlocii;
- (t) *ajutor* înseamnă orice măsură care îndeplinește toate criteriile prevăzute la articolul 107 alineatul (1) din tratat;
- (u) *ajutor individual* înseamnă ajutorul acordat fie în cadrul unei scheme, fie pe o bază ad hoc;
- (v) *intensitatea ajutorului* înseamnă valoarea brută a ajutorului exprimat ca procentaj din costurile eligibile. Toate cifrele utilizate trebuie luate în considerare înainte de a deduce impozitele, taxele sau orice altă cheltuială. În cazul în care ajutorul se acordă sub o altă formă decât cea a unei subvenții, valoarea ajutorului trebuie să fie echivalentul-subvenție al ajutorului. Ajutoarele care pot fi plătite în mai multe tranșe trebuie calculate la valoarea lor în momentul acordării. Rata dobânzii care trebuie utilizată pentru actualizare și pentru calcularea valorii ajutorului aferente unui credit preferențial trebuie să fie rata de referință aplicabilă în momentul acordării grantului. Intensitatea ajutorului se calculează pentru fiecare beneficiar;
- (w) *venituri din exploatare* înseamnă, în scopul calculării costurilor eligibile, în special economiile de costuri și producția auxiliară suplimentară legată direct de investițiile suplimentare pentru protecția mediului și, dacă este cazul, veniturile care provin din alte măsuri de sprijin, indiferent dacă acestea reprezintă sau nu ajutoare de stat (ajutoare de exploatare acordate pentru aceleași costuri eligibile, prețul plătit producătorilor pentru energie electrică regenerabilă și alte măsuri de sprijin).
- (x) *costuri de funcționare* înseamnă, în scopul calculării costurilor eligibile, în special costurile de producție suplimentare rezultate din investițiile suplimentare pentru protecția mediului;
- (y) *active corporale* înseamnă, în scopul calculării costurilor eligibile, investițiile în terenuri care sunt strict necesare pentru a îndeplini obiectivele de mediu, investițiile în clădiri, instalații și echipamente destinate să reducă sau să elimine poluarea și alte consecințe negative, precum și investițiile pentru adaptarea metodelor de producție în vederea protejării mediului;
- (z) *active necorporale* înseamnă, în scopul calculării costurilor eligibile, cheltuielile privind transferul de tehnologie prin achiziții de licențe de exploatare sau de cunoștințe tehnice brevetate sau nebrevetate, în cazul în care sunt îndeplinite următoarele condiții:
 - (a) activele necorporale în cauză trebuie considerate ca active care pot fi amortizate;

²⁴ JO L 124, 20.5.2003, p. 36.

- (b) trebuie achiziționate în condițiile pieței, de la o întreprindere asupra căreia achizitorul nu are dreptul de a exercita control direct sau indirect;
- (c) trebuie incluse în activele întreprinderii și trebuie să rămână în unitatea beneficiarului ajutorului și să fie utilizate în această unitate pe o perioadă de cel puțin cinci ani. Această condiție nu se aplică în cazul în care activele necorporale sunt uzate moral. În cazul în care sunt vândute în cursul celor cinci ani, profitul obținut din vânzare trebuie dedus din costurile eligibile și valoarea ajutorului trebuie rambursată parțial sau integral, după caz;
- (aa) *internalizarea costurilor* înseamnă principiul conform căruia toate costurile asociate protecției mediului ar trebui incluse în costurile de producție ale întreprinderilor poluante;
- (bb) „*principiul poluatorul plătește*” înseamnă principiul conform căruia poluatorul care cauzează poluarea trebuie să suporte costurile măsurilor care vizează poluarea, cu excepția cazului în care persoana responsabilă de poluare nu poate fi identificată sau nu poate fi ținută răspunzătoare în conformitate cu legislația Uniunii sau cea națională ori nu poate fi determinată să suporte costurile depoluării. În acest caz, poluarea este dauna cauzată de poluator mediului fizic înconjurător sau resurselor naturale, prin prejudicierea directă sau indirectă a mediului sau prin crearea unor condiții care conduc la asemenea daune²⁵;
- (cc) *poluator* înseamnă persoana care aduce direct sau indirect daune mediului sau care creează condiții ce conduc la asemenea daune²⁶;
- (dd) *sit contaminat* înseamnă un sit în care s-a confirmat prezența, cauzată de om, a unor substanțe periculoase la un asemenea nivel încât prezintă un risc semnificativ pentru sănătatea umană sau pentru mediu, având în vedere utilizarea actuală a terenului respectiv sau viitoarea utilizare autorizată a acestuia;
- (ee) *ajutor ad-hoc* înseamnă ajutorul care nu este acordat pe baza unei scheme de ajutoare;
- (ff) *infrastructură energetică* înseamnă orice echipament sau instalație fizică care este situată în Uniune sau care conectează Uniunea și una sau mai multe țări terțe și care se încadrează în următoarele categorii:
 - (i) în ceea ce privește energia electrică:
 - a. linii aeriene de transport de înaltă tensiune, dacă au fost concepute pentru o tensiune de minimum 220 kV, și cabluri subterane și submarine de transport, dacă au fost concepute pentru o tensiune de minimum 150 kV;

²⁵ Recomandarea Consiliului din 3 martie 1975 privind alocarea costurilor și acțiunile întreprinse de autoritățile publice în probleme de mediu (JO L 194, 25.7.1975, p. 1).

²⁶ Recomandarea din 3 martie 1975 privind alocarea costurilor și acțiunile întreprinse de autoritățile publice în probleme de mediu.

- b. în special cu privire la autostrăzile de energie electrică; orice echipament fizic conceput pentru a permite transportul de energie electrică la tensiune înaltă și foarte înaltă, în vederea conectării unor cantități mari de energie electrică produsă sau depozitată pe teritoriul unui sau a mai multor state membre sau în țări terțe cu un consum ridicat de energie electrică într-unul sau mai multe state membre;
- c. instalații de depozitare a energiei electrice utilizate pentru depozitarea permanentă sau temporară a energiei în infrastructuri situate la suprafață sau în subsol sau în situri geologice, cu condiția să fie conectate direct la linii de transport de înaltă tensiune concepute pentru o tensiune de minimum 110 kV;
- d. orice echipament sau instalație indispensabilă pentru a asigura funcționarea în condiții de siguranță, securitate și eficiență a sistemelor definite la literele (a)-(c), inclusiv a sistemelor de protecție, monitorizare și control la toate tensiunile și stațiile electrice; precum și
- e. orice echipament sau instalație, atât la nivelul transportului, cât și al distribuției la tensiune joasă și medie, care are ca obiectiv comunicarea digitală bidirecțională, monitorizarea interactivă, inteligentă și în timp real sau aproape real și gestionarea producției, a transportului, a distribuției și a consumului de energie electrică în cadrul unei rețele electrice, în vederea dezvoltării unei rețele care să integreze în mod eficient comportamentul și acțiunile tuturor utilizatorilor conectați la aceasta – producători, consumatori și cei cu dublu statut de producător și consumator – în vederea asigurării unui sistem energetic eficient din punct de vedere economic și sustenabil, cu pierderi minore și cu un nivel înalt de securitate și de calitate în aprovizionare și de siguranță;

(ii) în ceea ce privește gazele:

- a. conducte pentru transportul de gaze și de biogaze care fac parte dintr-o rețea care cuprinde în principal conducte de înaltă presiune, cu excepția conductelor de înaltă presiune utilizate pentru distribuția în amonte sau locală de gaze;
- b. instalații subterane de stocare conectate la conductele de gaze de înaltă presiune menționate anterior;
- c. instalații de recepție, de stocare și de regazeificare sau decompresie pentru gaze naturale lichefiate (GNL) sau gaze naturale comprimate (GNC); precum și
- d. orice echipament sau instalație esențială pentru funcționarea securizată, eficientă și în condiții de siguranță a sistemului sau pentru asigurarea capacității bidirecționale, inclusiv stații de comprimare;

(iii) în ceea ce privește petrolul:

- a. conducte folosite pentru transportul țițeiului;
- b. stații de pompare și instalații de depozitare necesare pentru exploatarea conductelor de țiței; precum și
- c. orice echipament sau instalație esențială pentru funcționarea corespunzătoare, sigură și eficientă a sistemului, inclusiv sisteme de protecție, monitorizare și control și dispozitive de flux invers;

- (gg) *deficit de finanțare* înseamnă partea din costul actualizat al investiției inițiale care nu sunt acoperită de veniturile nete actualizate ale proiectului. În sensul prezentelor orientări, acesta corespunde sumei (algebrice) a investiției inițiale, a cheltuielilor de exploatare și a veniturilor din exploatare pe toată durata proiectului;
- (hh) *CSC* înseamnă captarea și stocarea dioxidului de carbon și constă într-o serie de tehnologii care captează dioxidul de carbon (CO₂) emis de instalațiile industriale pe bază de combustibili fosili, inclusiv centralele electrice, îl transportă într-un loc de stocare corespunzător și injectează CO₂ în formațiuni geologice subterane adecvate pentru stocarea permanentă a CO₂;
- (ii) *caracterul adecvat al capacității de producție* înseamnă un nivel de capacitate generată care este considerat ca fiind adecvat pentru a satisface nivelurile cererii în statul membru, în orice moment, pe baza unui indicator statistic convențional utilizat de organizații recunoscut de către instituțiile UE ca îndeplinind un rol esențial în crearea unei piețe unice în sectorul energiei electrice, precum ENTSO-E;
- (jj) *producător de energie electrică* este o întreprindere care produce energie electrică din surse de combustibil;
- (kk) *mecanism de capacitate* înseamnă un mecanism care vizează asigurarea faptului că anumite niveluri privind caracterul adecvat al capacității de producție sunt atinse la nivel național;
- (ll) *responsabilități de echilibrare* înseamnă responsabilitatea pentru abaterile dintre producție, consum și operațiunile de pe piață (pentru toate perioadele de timp - operațiunile de pe piață includ vânzările și cumpărările efectuate pe piețele organizate sau între părțile responsabile cu echilibrarea) ale unei părți responsabile cu echilibrarea, în cursul unei perioade date de remediere a unui dezechilibru;
- (mm) *responsabilități standard de echilibrare* înseamnă responsabilități de echilibrare care nu creează discriminări între tehnologii și care nu scutesc pe niciun producător de aceste responsabilități;
- (nn) *parte responsabilă cu echilibrarea (PRE)* înseamnă un operator de pe piață sau un reprezentant desemnat al acestuia, care are responsabilitatea dezechilibrelor de pe piață;

- (oo) *dezechilibre* înseamnă abaterile dintre producție, consum și operațiunile de pe piață (pentru toate perioadele de timp - operațiunile de pe piață includ operațiunile de vânzare și cumpărare efectuate pe piețele organizate sau între părțile responsabile cu echilibrarea) ale unei părți responsabile cu echilibrarea, în cursul unei perioade date de remediere a unui dezechilibru;
- (pp) *remediarea unui dezechilibru* înseamnă un mecanism de decontare financiară care vizează recuperarea costurilor aferente echilibrării aplicabile dezechilibrelor înregistrate de PRE;
- (qq) *perioada de remediere a unui dezechilibru* înseamnă unitățile de timp utilizate pentru a calcula dezechilibrele înregistrate de PRE .

2. Ajutoarele din domeniul mediului și energiei care fac obiectul notificării

19. Ajutoarele individuale acordate pe baza unui scheme de ajutoare notificate fac în continuare obiectul obligației de notificare, în temeiul articolului 108 alineatul (3) din tratat, în cazul în care ajutorul depășește următoarele praguri de notificare:
- (a) pentru măsurile reglementate printr-un regulament de exceptare pe categorii, toate cazurile care depășesc pragurile prevăzute în acest regulament;
 - (b) pentru orice alte tipuri de măsuri, în cazul în care ajutorul îndeplinește următoarele condiții²⁷:
 - i *ajutor pentru investiții*: în cazul în care valoarea ajutorului depășește [7,5] milioane EUR pe întreprindere;
 - ii *ajutor de exploatare pentru producția de energie electrică regenerabilă și/sau producția combinată de căldură regenerabilă*: în cazul în care ajutorul este acordat instalațiilor de *energie electrică* regenerabilă în situri în care capacitatea de producere a energiei electrice regenerabile rezultată depășește [125] MW;
 - iii *ajutor de exploatare pentru producția de biocombustibili*: în cazul în care ajutorul este acordat unei instalații de producție de biocombustibili în situri în care producția rezultată depășește [150 000] t pe an;
 - iv *ajutor de exploatare pentru cogenerare*: în cazul în care ajutorul este acordat unei instalații de cogenerare cu o capacitate de cogenerare a energiei electrice care depășește [200] MW. Ajutorul pentru producția de căldură prin cogenerare se va evalua în contextul notificării bazate pe capacitatea privind energia electrică;
 - v *ajutor pentru infrastructura de energie*: în cazul în care valoarea ajutorului depășește [20] de milioane EUR pe întreprindere și pe proiect de investiții;
 - vi *ajutor pentru captarea și stocarea dioxidului de carbon*: în cazul în care valoarea ajutorului depășește [20] de milioane pe proiect de investiții.
 - vii *ajutor sub forma mecanismelor de capacitate*: în cazul în care valoarea ajutorului depășește [7,5] milioane EUR pe proiect și pe întreprindere.
20. Reducerile și scutirile fiscale legate de taxele de mediu care intră sub incidența secțiunii 5.6 nu vor face obiectul condițiilor pentru ajutoarele individuale notificate. Cu toate acestea, ajutoarele acordate sub formă de ajutoare fiscale care nu intră sub incidența secțiunii 5.6 a prezentelor orientări vor face obiectul unei evaluări detaliate, în cazul în care sunt depășite plafoanele prevăzute la punctul respectiv. Aceasta se aplică, de asemenea, indiferent dacă beneficiarul individual

²⁷ Pentru calcularea limitei de capacitate, trebuie să se ia în considerare capacitatea totală (a unităților), care este eligibilă pentru acordarea ajutorului pentru fiecare proiect.

beneficiază în același timp de o scutire sau de o reducere fiscală care intră sub incidența secțiunii 5.6.

21. Prezentele orientări furnizează criteriile de compatibilitate pentru schemele de ajutoare în domeniul mediului și energiei și pentru ajutoarele individuale care fac obiectul obligației de notificare în temeiul articolul 108 alineatul (3) din tratat.

3. Principii comune de evaluare

22. Pentru a evalua dacă o măsură de ajutor notificată poate fi considerată compatibilă cu piața internă, Comisia analizează, în general, dacă prin structura măsurii se garantează că impactul pozitiv al realizării unui obiectiv de interes comun este mai mare decât eventualele efecte negative ale măsurii de ajutor asupra schimburilor comerciale și a concurenței.
23. În Comunicarea privind modernizarea ajutoarelor de stat din 8 mai 2012 s-a solicitat identificarea și definirea unor principii comune aplicabile evaluării compatibilității tuturor măsurilor de ajutor efectuate de Comisie. În acest sens, Comisia va considera o măsură de ajutor de stat ca fiind compatibilă cu tratatul doar dacă îndeplinește toate criteriile enunțate în cele ce urmează.
- (a) Contribuția la un obiectiv de interes comun bine definit: o măsură de ajutor de stat vizează un obiectiv de interes comun conform articolului 107 alineatul (3) din tratat.
 - (b) Necesitatea intervenției statului: măsura de ajutor de stat vizează o situație în care ajutorul poate aduce o îmbunătățire semnificativă pe care piața nu o poate realiza, de exemplu prin remedierea unei disfuncționalități a pieței bine-definite.
 - (c) Caracterul adecvat al măsurii de ajutor: măsura de ajutor propusă este un instrument de politică corespunzător pentru abordarea obiectivului de interes comun.
 - (d) Efect stimulator: ajutorul duce la modificarea comportamentului întreprinderii (întreprinderilor) în cauză, aceasta (acestea) desfășurând activități suplimentare pe care nu le-ar desfășura în absența ajutoarelor sau pe care le-ar desfășura într-un mod diferit sau limitat.
 - (e) Proportionalitatea ajutorului (ajutor minim): valoarea ajutorului se limitează la minimumul necesar pentru a stimula investiția sau activitatea suplimentară în domeniul vizat.
 - (f) Pentru evaluarea în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c): evitarea efectelor negative semnificative inutile asupra concurenței și a schimburilor comerciale dintre statele membre: efectele negative ale ajutorului sunt suficient de limitate încât bilanțul general al măsurii să fie pozitiv.
 - (g) Transparența ajutorului: statele membre, Comisia, operatorii economici și opinia publică au acces ușor la toate actele relevante și la toate informațiile pertinente cu privire la ajutorul acordat.
24. Bilanțul global al anumitor categorii de scheme poate face, de asemenea, obiectul unei cerințe de evaluare *ex post*, astfel cum se indică în secțiunea 8. În astfel de cazuri, Comisia poate limita durata schemelor respective (în mod normal, la maximum patru ani) cu posibilitatea de a renotifica prelungirea acestora ulterior.
25. În plus, dacă o măsură de ajutor de stat sau condițiile atașate acesteia (inclusiv metoda de finanțare atunci când face parte integrantă din măsură) conduc la o încălcare nedisociabilă a dreptului UE, ajutorul nu poate fi declarat compatibil cu

piața internă²⁸. În special, în domeniul energiei, orice taxă care are obiectivul de a finanța o măsură de ajutor de stat trebuie să respecte în special articolele 30 și 110 din tratat²⁹.

26. Pentru evaluarea compatibilității oricărui ajutor individual cu piața internă, Comisia va ține seama de orice procedură privind încălcarea articolului 101 sau a articolului 102 din tratat care ar putea face referire la beneficiarul ajutorului și care ar putea fi relevante pentru evaluarea ajutorului³⁰.

²⁸ A se vedea, de exemplu, cauza C-156/98 *Germania/Comisia*, Rec., 2000, p. I-6857, punctul 78 și cauza C-333/07 *Régie Networks/Rhône Alpes Bourgogne*, Rep., 2008, p. I-10807, punctele 94-116. A se vedea, de asemenea, în domeniul energiei, cauzele conexe C-128/03 și C-129/03, *AEM și AEM Torino*, Rec. 2005, p. I- 2861, punctele 38-51.

²⁹ Cauza C-206/06, *Essent*, Rep., 2008, p. I-5497, punctele 40-59. Pentru aplicarea articolelor 30 și 110 din tratat în cazul schemelor pentru certificatele comercializabile, a se vedea Decizia C(2009)7085 a Comisiei din 17.9.2009, Ajutor de stat N 437/2009 - Schemă de ajutor pentru promovarea cogenerării în România, JO C 31, 9.2.2010, p. 8, considerentele 63-65.

³⁰ A se vedea cauza C-225/91, *Matra/Comisia*, Rec., 1993, p. I-3203, punctul 42.

4. Evaluarea compatibilității în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (b) din tratat

27. Ajutorul pentru promovarea executării unor proiecte importante de interes european comun poate fi considerat compatibil cu piața comună în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (b) din tratat.
28. Comisia va considera că o măsură de ajutor de stat este legată de un proiect important de interes european comun în sensul articolului 107 alineatul (3) litera (b) în cazul în care sunt îndeplinite următoarele condiții:
- (a) proiectul este clar definit în ceea ce privește aplicarea sa, inclusiv participanții, obiectivele, precum și efectele și mijloacele de a atinge aceste obiective. Comisia poate considera, de asemenea, că un grup de proiecte constituie împreună un proiect;
 - (b) proiectul este în interesul european comun: proiectul contribuie în mod concret, exemplar și identificabil la interesul Uniunii în domeniul mediului sau al energiei, de exemplu prin importanța majoră pentru strategia de mediu a Uniunii Europene sau prin contribuția semnificativă la piața internă a energiei din UE;
 - (c) avantajele obținute prin obiectivul proiectului nu se limitează la statul membru sau la statele membre care îl pun în aplicare, ci trebuie să se extindă la nivelul întregii Uniuni. Proiectul trebuie să prezinte o contribuție substanțială la obiectivele Uniunii. Faptul că proiectul este realizat de întreprinderi din state membre diferite nu este suficient;
 - (d) proiectul este de o mare importanță în ceea ce privește volumul său: are o dimensiune semnificativă și produce efecte semnificative din perspectiva obiectivelor urmărite.
29. Pentru a evalua corect aceste proiecte, Comisia va solicita statului membru să facă dovada, în termeni practici, a interesului european comun: de exemplu, trebuie să se demonstreze că proiectul permite înregistrarea de progrese semnificative în vederea atingerii obiectivelor specifice ale UE în domeniul energiei și mediului.
30. Pentru a evalua corect cazul, Comisia va solicita statului membru să demonstreze faptul că ajutorul este necesar pentru a atinge obiectivul de interes comun stabilit și că ajutorul reprezintă un stimulent pentru executarea proiectului, care trebuie, de asemenea, să prezinte un nivel ridicat de risc. Acest lucru poate fi demonstrat printr-o analiză a nivelului de profitabilitate al proiectului, a valorii investițiilor, a calendarului fluxurilor de numerar, precum și prin studii de fezabilitate, evaluări ale riscului și prin opinii ale experților. Comisia va analiza într-un mod mai favorabil proiectele în care contribuția personală a beneficiarului la proiect este semnificativă. De asemenea, va analiza într-un mod mai favorabil proiectele notificate în care sunt implicate întreprinderi dintr-un număr semnificativ de state membre.
31. Atunci când ajutorul este considerat a fi compatibil cu piața comună în conformitate cu articolului 107 alineatul (3) litera (b) din Tratatul CE, Comisia poate autoriza rate mai mari ale ajutorului decât cele stabilite în prezentele orientări.

32. Comisia va considera că ajutorul este proporțional în cazul în care acesta este limitat la minimul necesar pentru realizarea proiectului. Nivelul maxim al ajutorului va fi stabilit din perspectiva deficitului de finanțare identificat (și anume nivelul minim al finanțării necesar astfel încât proiectul să fie suficient de profitabil) în raport cu costurile eligibile ale proiectului.

5. Evaluarea compatibilității în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat

33. Ajutoarele de stat pentru protecția mediului și pentru energie vor fi considerate compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat în cazul în care, pe baza principiilor de evaluare comune prezentate în capitolul 3, contribuie într-o mai mare măsură la realizarea obiectivelor UE în domeniul mediului sau energiei fără a afecta în mod negativ condițiile comerciale într-o măsură care contravine interesului comun. Dezavantajele specifice ale regiunilor asistate vor fi luate în considerare.
34. În prezenta secțiune, Comisia clarifică modul în care va aplica aceste principii atunci când va evalua schemele de ajutoare și stabilește, după caz, condițiile specifice pentru ajutoarele individuale (fie acordate în cadrul unei scheme, fie pe o bază *ad hoc*).
35. Secțiunea 5.1 stabilește condițiile de compatibilitate generale aplicabile tuturor măsurilor de ajutor care intră în sfera de aplicare a prezentelor orientări, cu excepția cazului în care secțiunile mai specifice de la capitolul 5 stabilesc derogări de la aceste condiții generale de compatibilitate. În consecință, secțiunea 5.1 se aplică, în special, următoarelor măsuri care nu fac parte din secțiunile mai specifice de la capitolul 5:
- (a) ajutoare pentru studii de mediu;
 - (b) ajutoare pentru depoluarea siturilor contaminate;
 - (c) ajutoare pentru întreprinderile care aplică standarde mai ridicate decât standardele Uniunii sau pentru creșterea nivelului de protecție a mediului în lipsa unor standarde ale Uniunii;
 - (d) ajutoare pentru adaptarea anticipată la viitoarele standarde ale Uniunii;
 - (e) ajutoare acordate în cadrul schemelor de certificate comercializabile.
36. În cazul măsurilor de ajutor pentru care există o secțiune specifică în acest capitol (secțiunea 5.2 și următoarele), Comisia va aplica condițiile generale stabilite în secțiunea 5.1, cu excepția cazului în care secțiunea specifică relevantă nu dispune altfel.

5.1 Dispoziții generale privind compatibilitatea

5.1.1 Contribuția la atingerea unui obiectiv comun

5.1.1.1. Condiții generale

37. Obiectivul general al ajutoarelor de mediu este de a spori nivelul de protecție a mediului în comparație cu nivelul care ar fi atins în lipsa ajutoarelor. Strategia Europa 2020 stabilește în special obiective pentru o creștere durabilă pentru a sprijini trecerea la o economie eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor, competitivă și cu emisii scăzute de dioxid de carbon. O economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon, în care energia variabilă din surse

regenerabile are o pondere semnificativă, necesită o transformare a sistemului energetic, în special investiții semnificative în rețele³¹. Obiectivul principal al ajutoarelor din sectorul energetic este de a asigura un sistem energetic competitiv, durabil și sigur în cadrul unei piețe europene a energiei care funcționează bine³².

38. Statele membre care intenționează să acorde ajutoare în domeniul mediului sau al energiei vor trebui să definească exact obiectivul urmărit și să explice contribuția preconizată a măsurii la realizarea acestui obiectiv³³. Pentru măsurile care beneficiază de cofinanțare de la fondurile de investiții și structurale europene, statele membre se pot baza pe justificarea programelor operaționale relevante pentru a defini obiectivele în domeniul mediului sau energiei urmărite.

5.1.1.2. Condiții suplimentare pentru ajutoarele care se notifică individual

39. Pentru a demonstra contribuția unui ajutor care se notifică individual la creșterea nivelului de protecție a mediului, statul membru poate utiliza, pe cât posibil în termeni cuantificabili, o serie de indicatori, în special pe cei enumerați mai jos:
- (a) *tehnologii de reducere a poluării*: cantitatea de gaze cu efect de seră sau de poluanți care nu este emisă în atmosferă, în mod permanent (ceea ce înseamnă reducerea consumului de combustibili fosili);
 - (b) *standarde ale Uniunii existente*: gradul de creștere al nivelului de protecție a mediului peste nivelul standardului (reducerea poluării care nu s-ar fi obținut prin standard în lipsa ajutorului de stat);
 - (c) *viitoarele standarde ale Uniunii*: creșterea vitezei de punere în aplicare a viitoarelor standarde (reducerea poluării începând cu o dată anterioară).

5.1.2 Necesitatea intervenției statului

5.1.2.1. Condiții generale

40. Întrucât este general acceptat faptul că piețele concurențiale tind să conducă la rezultate eficiente din punctul de vedere al prețurilor, producției și utilizării resurselor, în cazul în care există disfuncționalități ale pieței³⁴, intervenția statului poate îmbunătăți funcționarea eficientă a piețelor. Într-adevăr, măsurile de ajutor de stat pot, în anumite condiții, să corecteze disfuncționalitățile pieței și, astfel, pot contribui la atingerea obiectivului comun în măsura în care piața nu reușește singură să atingă un rezultat eficient. Pentru a evalua dacă un ajutor de stat este eficient pentru a atinge obiectivul, este necesar în primul rând să se identifice și să se definească problema care trebuie abordată. Ajutoarele de stat ar trebui să fie direcționate către situațiile în care acestea pot aduce o îmbunătățire semnificativă, pe care piața nu o poate aduce singură.

³¹ COM(2011)112 final „Foaie de parcurs pentru trecerea la o economie competitivă cu emisii scăzute de dioxid de carbon”.

³² COM(2010)639 final, Comunicarea „Energie 2020”.

³³ Studiile de mediu pot contribui la realizarea unui obiectiv comun atunci când acestea sunt direct legate de investițiile eligibile în temeiul prezentelor orientări, precum și atunci când, în urma constatărilor unui studiu pregătitor, investiția în cauză nu are loc.

³⁴ Termenul „disfuncționalitate a pieței” se referă la situațiile în care este puțin probabil ca, în baza propriilor mecanisme, piețele să producă rezultate eficiente.

41. Pentru a stabili orientări care să asigure că măsurile de ajutor ating acest obiectiv, statele membre ar trebui să identifice disfuncționalitățile pieței care împiedică creșterea nivelului de protecție a mediului sau existența unei piețe interne a energiei care să funcționeze bine, să fie sigură, durabilă și să ofere prețuri accesibile. Disfuncționalitățile pieței legate de obiectivele de mediu și de cele energetice pot fi diferite sau similare, dar pot împiedica rezultatul optim și pot duce la un rezultat inefficient din următoarele motive:
- (a) **efectele externe negative** sunt mai frecvente în cazul măsurilor de ajutor în domeniul mediului și apar atunci când nu s-a stabilit în mod adecvat prețul pentru poluare, și anume atunci când firma în cauză nu suportă costul integral al poluării. În acest caz, întreprinderile care acționează în propriul lor interes nu ar avea suficiente stimulente pentru a lua în considerare efectele externe negative cauzate de producție, nici atunci când decid să utilizeze o anumită tehnologie de producție, nici atunci când decid asupra nivelului de producție. Cu alte cuvinte, costurile de producție care sunt suportate de întreprindere sunt inferioare celor suportate de societate. Prin urmare, întreprinderile nu au, de obicei, suficiente stimulente să-și reducă nivelul poluării sau să adopte măsuri individuale de protecție a mediului;
 - (b) **efecte externe pozitive**: faptul că o parte a beneficiilor care rezultă dintr-o investiție va reveni și altor operatori de pe piață decât investitorul va determina întreprinderile să reducă nivelul investiției. Efectele externe pozitive pot apărea, de exemplu, în cazul investițiilor în ecoinovare³⁵, în tehnologiile noi și inovatoare privind energia regenerabilă și în măsurile inovatoare de satisfacere a cererii sau în cazul infrastructurilor energetice sau al mecanismelor de capacitate de care beneficiază mai multe state membre (sau un număr mai mare de consumatori).
 - (c) **informațiile asimetrice** apar, de regulă, pe piețele unde există o discrepanță între informațiile disponibile unei părți a pieței (de exemplu, oferta) și informațiile disponibile celeilalte părți a pieței (de exemplu, cererea). Această situație ar putea surveni, de exemplu, atunci când investitorii financiari externi nu dispun de informații complete cu privire la randamentele și riscurile probabile ale proiectului. De asemenea, ar putea surveni în cazul infrastructurii transfrontaliere, atunci când o parte la procesul de colaborare are un dezavantaj din punct de vedere al informațiilor în comparație cu cealaltă parte. Deși riscul sau incertitudinea în sine nu duc la prezența unei disfuncționalități a pieței, problema informațiilor asimetrice este legată de gradul de risc și de incertitudine. Ambele tind să fie mai mari pentru investițiile de mediu, care de obicei au o perioadă de amortizare mai mare. Aceasta ar putea duce la punerea unui accent mai mare pe perspectivele pe termen scurt, fapt care ar putea fi agravat de condițiile de finanțare pentru astfel de investiții, în special pentru IMM-uri;
 - (d) **problemele de coordonare** ar putea împiedica dezvoltarea unui proiect sau conceperea eficientă a acestuia ca urmare a intereselor și a

³⁵ Printre exemplele tipice de efecte externe pozitive se numără acțiunile pentru îmbunătățirea în continuare a protecției naturii sau a biodiversității, pentru a oferi servicii sau efecte externe ecosistemice ca urmare a formării generale.

stimulentelor divergente în rândul investitorilor (stimulente fragmentate), a costurilor contractării, a nesiguranței privind rezultatul colaborării și a efectelor de rețea (de exemplu, alimentarea neîntreruptă cu energie electrică). Acestea pot apărea, de exemplu, în relația dintre proprietarul unei clădiri și chiriaș în ceea ce privește aplicarea de soluții eficiente din punct de vedere energetic. Problemele de coordonare pot fi amplificate de asemenea ca urmare a problemelor de informare, în special a celor legate de informațiile asimetrice. Problemele de coordonare pot decurge, de asemenea, din necesitatea de a atinge o anumită masă critică înainte ca lansarea proiectului să fie atractivă din punct de vedere comercial. Acest lucru ar putea fi deosebit de relevant în proiectele de infrastructură (transfrontaliere).

42. Simpla existență a unor disfuncționalități ale pieței într-un anumit context nu este suficientă pentru a justifica intervenția statului. În special, alte politici și măsuri ar putea fi deja instituite tocmai pentru a remedia o parte din disfuncționalitățile identificate ale pieței. Printre exemple se numără reglementarea sectorială, standardele obligatorii privind poluarea, mecanismele de stabilire a prețurilor, cum ar fi schema UE de comercializare a certificatelor de emisii (EU ETS) și taxele pe emisiile de dioxid de carbon. Măsurile suplimentare, inclusiv ajutoarele de stat, pot viza doar disfuncționalitatea reziduală a pieței, și anume disfuncționalitatea pieței care nu a făcut obiectul unor politici și măsuri de acest tip. De asemenea, este important să se indice modul în care ajutoarele de stat consolidează alte politici și măsuri instituite care au ca obiectiv remedierea aceleași disfuncționalități a pieței. Se consideră că necesitatea unui ajutor de stat este mai puțin temeinică în cazul în care ajutorul contracarează alte politici care vizează aceeași disfuncționalitate a pieței.
43. Comisia va analiza necesitatea ajutorului în cazul în care statul membru demonstrează că o disfuncționalitate (reziduală) a pieței care este vizată în mod eficient de ajutor nu a fost încă abordată.

5.1.2.2. Condiții suplimentare pentru ajutoarele care se notifică individual

44. Întrucât disfuncționalitățile pieței pot exista la nivel agregat, iar măsurile de ajutor pot fi, în principiu, bine concepute pentru a atinge funcționarea eficientă a pieței, nu toate întreprinderile în cauză ar putea să se confrunte cu aceste disfuncționalități ale pieței în aceeași măsură. În consecință, în cazul ajutoarelor care se notifică individual, Comisia va evalua necesitatea specifică a ajutoarelor pentru fiecare caz în parte. Statele membre trebuie să demonstreze că o disfuncționalitate a pieței nu a fost încă abordată pentru activitatea specifică care beneficiază de ajutor și că ajutorul vizează în mod eficient această disfuncționalitate a pieței.
45. În funcție de disfuncționalitatea pieței abordată, Comisia va lua în considerare următoarele aspecte:
 - (a) dacă alte măsuri de politică abordează deja, în mod suficient, disfuncționalitatea pieței, în special existența unor standarde de mediu sau alte standarde ale Uniunii, EU ETS sau alte taxe de mediu;
 - (b) dacă intervenția statului este necesară, luând în considerare costul punerii în aplicare a standardelor naționale pentru beneficiarul ajutorului în lipsa

ajutorului, comparativ cu costurile (sau lipsa acestora) de punere în aplicare a acestor standarde pentru principalii concurenți ai beneficiarului ajutorului;

- (c) în cazul problemelor de coordonare, Comisia va lua în considerare numărul de întreprinderi care trebuie să colaboreze, interesele divergente ale părților colaboratoare și problemele de ordin practic legate de coordonarea colaborării (probleme lingvistice, confidențialitatea informațiilor, standarde nearmonizate).

5.1.3 Caracterul adecvat al ajutorului

- 46. Măsura de ajutor propusă trebuie să fie un instrument corespunzător menit să abordeze obiectivul de politică urmărit. O măsură de ajutor nu va fi considerată compatibilă dacă alte instrumente de politică sau alte tipuri de instrumente de ajutor care denaturează mai puțin piața permit realizarea aceleiași contribuții pozitive la obiectivul comun.

5.1.3.1 Caracterul adecvat în comparație cu instrumente de politică alternativă

- 47. Ajutoarele de stat nu reprezintă singurul instrument de politică aflat la dispoziția statelor membre pentru a promova creșterea nivelurilor de protecție a mediului sau pentru a realiza o piață europeană a energiei funcțională, sigură, durabilă și accesibilă din punctul de vedere al prețurilor. Este important să se aibă în vedere faptul că pot exista și alte instrumente, mai potrivite, pentru atingerea acestor obiective. Reglementarea și instrumentele de piață sunt cele mai importante mijloace pentru a realiza obiectivele în materie de mediu și de energie. Instrumentele fără caracter obligatoriu, cum ar fi aplicarea din proprie inițiativă a etichetelor ecologice, precum și difuzarea tehnologiilor ecologice pot să joace, de asemenea, un rol important în atingerea unui nivel mai ridicat de protecție a mediului.
- 48. Diferite măsuri destinate remedierii aceleiași disfuncționalități a pieței se pot neutraliza reciproc. Aceasta se întâmplă îndeosebi atunci când un mecanism eficient, bazat pe piață, a fost introdus pentru a aborda în mod specific problema externalităților. O nouă măsură de sprijin menită să remedieze aceeași disfuncționalitate a pieței riscă să submineze eficiența mecanismului bazat pe piață.
- 49. Diferite măsuri destinate remedierii unor disfuncționalități diferite ale pieței se pot, de asemenea, neutraliza reciproc. O măsură menită să remedieze o problemă legată de adecvarea capacității de producție poate încuraja utilizarea combustibililor fosili, care trebuie contrabalansată de obiectivul de mediu ce constă în eliminarea treptată a subvențiilor dăunătoare mediului. În mod similar, o măsură destinată reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră poate antrena o creștere a aprovizionării cu energie electrică variabilă, care ar putea avea un impact negativ asupra adecvării capacității de producție.
- 50. Aplicarea principiului „poluatorul plătește” prin intermediul legislației privind protecția mediului garantează, în principiu, faptul că disfuncționalitățile pieței legate de externalitățile negative vor fi remediate. Prin urmare, ajutoarele de stat nu reprezintă un instrument adecvat și nu pot fi acordate în măsura în care

beneficiarul ajutorului ar putea fi considerat responsabil în temeiul legislației UE sau al legislației naționale existente în materie de poluare³⁶.

5.1.3.2. Caracterul adecvat în comparație cu instrumente de ajutor diferite

51. Ajutoarele în domeniul mediului și al energiei pot fi acordate sub diverse forme. Cu toate acestea, statele membre ar trebui să garanteze că ajutoarele sunt acordate sub forma care are potențialul de a denatura într-o măsură cât mai mică schimburile comerciale și concurența. În acest sens, statele membre trebuie să demonstreze motivul pentru care alte forme de ajutor cu un potențial mai redus de denaturare, cum ar fi, de exemplu, avansurile rambursabile, comparativ cu granturile directe, sau creditele fiscale, comparativ cu reducerile de impozit, sau tipurile de ajutor bazate pe instrumente de datorii sau de capital (de exemplu, credite preferențiale sau subvenționări ale ratei dobânzii, garanții de stat sau alte aporturi de capital în condiții avantajoase), sunt mai puțin adecvate.
52. Instrumentul de ajutor trebuie să fie ales în concordanță cu disfuncționalitatea pieței pe care măsura de ajutor intenționează să o remedieze. În special în situația în care veniturile efective sunt incerte, de exemplu în cazul măsurilor de reducere a consumului de energie, un avans rambursabil poate constitui instrumentul adecvat.
53. Pentru ajutoarele de exploatare, statul membru trebuie să demonstreze că ajutorul este adecvat pentru atingerea obiectivelor schemei în ceea ce privește problemele pe care ajutorul intenționează să le soluționeze. Pentru a demonstra că ajutorul este adecvat, statul membru poate calcula quantumul ajutorului *ex ante* ca o sumă fixă care acoperă costurile suplimentare preconizate într-o perioadă dată, pentru a stimula întreprinderile să limiteze costurile și, cu timpul, să își dezvolte activitatea în mod mai eficient³⁷.
54. Pentru a demonstra caracterul adecvat al schemelor, statele membre se pot baza, de asemenea, pe rezultatele evaluărilor anterioare, astfel cum se prevede în secțiunea 7.

5.1.4 Efectul stimulat

5.1.4.1. Condiții generale

55. Ajutoarele acordate în domeniul mediului și al energiei pot fi considerate compatibile cu piața internă numai dacă au un efect stimulat. Există un efect stimulat atunci când un ajutor determină schimbarea comportamentului

³⁶ Comisia va considera, în special, că ajutoarele pentru siturile contaminate se acordă numai în cazul în care poluatorul – adică persoana responsabilă în temeiul legislației aplicabile în fiecare stat membru, fără a se aduce atingere Directivei privind răspunderea pentru mediul înconjurător (Directiva 2004/35/CE) și altor norme relevante ale UE în acest domeniu – nu este identificat sau nu poate fi considerat răspunzător din punct de vedere juridic pentru finanțarea reabilitării în conformitate cu principiul „poluatorul plătește”.

³⁷ Cu toate acestea, în cazul în care evoluția viitoare a costurilor și a veniturilor prezintă un grad ridicat de incertitudine și în cazul în care asimetria informației este substanțială, autoritatea publică poate prefera, de asemenea, să adopte modele de compensare care să nu fie în întregime *ex ante*, ci mai degrabă o combinație între modelele *ex ante* și *ex post* (de exemplu, printr-o repartizare echilibrată a câștigurilor neprevăzute).

beneficiarului pentru a spori nivelul de protecție a mediului sau pentru a îmbunătăți funcționarea sigură, durabilă și la prețuri abordabile a pieței europene a energiei, ceea ce nu ar fi posibil dacă nu s-ar acorda ajutorul respectiv. Ajutoarele nu trebuie să subvenționeze costurile unei activități pe care o întreprindere le-ar fi suportat oricum și nici să compenseze riscul comercial normal al unei activități economice.

56. Comisia consideră că ajutoarele acordate în vederea adaptării la standardele viitoare ale Uniunii au, în principiu, un efect stimulat. Cu toate acestea, ajutoarele nu au un efect stimulat în cazul în care investițiile au drept scop alinierea întreprinderilor la standardele Uniunii care au fost deja adoptate, dar care nu sunt încă în vigoare.
57. Prin derogare de la punctul 56, se va considera că ajutoarele acordate pentru adaptarea la standardele Uniunii care au fost deja adoptate, dar care nu au intrat încă în vigoare au un efect stimulat în cazul în care investiția este finalizată cu cel puțin un an înainte de intrarea în vigoare a standardelor Uniunii.
58. Prin derogare de la punctul 56, poate exista un efect stimulat în cazul în care ajutoarele se acordă pentru:
 - (a) achiziționarea de vehicule noi pentru transportul rutier, feroviar, pe căi navigabile interioare și maritim care respectă standardele adoptate ale Uniunii, cu condiția ca aceste standarde să nu fi fost încă în vigoare la data achiziționării și ca, odată devenite obligatorii, acestea să nu se aplice vehiculelor deja achiziționate;
 - (b) operațiunile de re tehnologizare a vehiculelor de transport existente destinate transportului rutier, feroviar, pe căi navigabile interioare și maritim, cu condiția ca standardele Uniunii să nu fi fost încă în vigoare la data intrării în funcțiune a vehiculelor și ca, odată devenite obligatorii, acestea să nu se aplice vehiculelor respective.
59. Pentru a nu descuraja statele membre să impună standarde naționale obligatorii mai stricte decât standardele corespunzătoare ale Uniunii, Comisia constată că ajutoarele care susțin investițiile ce permit beneficiarului să depășească standardele aplicabile ale Uniunii ca rezultat al activităților acesteia reprezintă, în principiu, o contribuție pozitivă la obiectivele în materie de mediu sau de energie. O astfel de contribuție pozitivă există indiferent dacă există sau nu standarde naționale obligatorii mai stricte decât cele ale Uniunii. Aceasta include, de exemplu, măsuri destinate îmbunătățirii calității apei și aerului, care sunt mai riguroase decât standardele obligatorii ale Uniunii.
60. Comisia consideră că ajutoarele nu prezintă un efect stimulat pentru beneficiar în toate cazurile în care activitatea legată de proiectul respectiv a demarat înainte ca beneficiarul să adreseze autorităților naționale cererea de ajutor. Într-un astfel de caz, în care beneficiarul începe să pună în aplicare proiectul înainte de a introduce cererea de ajutor, niciun ajutor acordat în favoarea proiectului respectiv nu va fi considerat compatibil cu piața internă.
61. Statul membru trebuie să utilizeze un formular de cerere de ajutor care să cuprindă cel puțin numele și dimensiunea solicitantului, o descriere a proiectului, inclusiv locul în care se desfășoară acesta și datele începerii și finalizării proiectului, cuantumul ajutorului necesar pentru realizarea acestuia, precum și

costurile eligibile. În formularul de cerere de ajutor, beneficiarii trebuie să explice ce s-ar fi întâmplat în absența ajutorului. Acest proiect alternativ este denumit scenariul contrafactual. Acesta poate ilustra, de asemenea, o situație în care nu se realizează nicio nouă investiție (de exemplu, beneficiarul adaugă un filtru la o instalație fără ca vreun standard al Uniunii să îl constrângă să facă acest lucru). În plus, întreprinderile mari trebuie să prezinte documente justificative în sprijinul scenariului contrafactual descris în formularul de cerere. IMM-urile nu fac obiectul acestei obligații suplimentare.

62. Atunci când primește un formular de cerere, autoritatea care acordă ajutorul trebuie să verifice credibilitatea scenariului contrafactual și să confirme că ajutorul are efectul stimulativ necesar. Un scenariu contrafactual este credibil dacă este autentic și dacă se raportează la elementele valabile care au stat la baza luării deciziei la data la care beneficiarul ia o hotărâre cu privire la investiția pe care urmează să o realizeze. Cu toate acestea, condițiile prevăzute la punctele 61 și 62 nu sunt necesare atunci când ajutorul este acordat pe baza unei proceduri de ofertare.

5.1.4.2. Condiții suplimentare pentru ajutoarele care se notifică individual

63. Pentru măsurile care fac obiectul unei notificări individuale, statul membru trebuie să demonstreze pe deplin Comisiei efectul stimulativ al ajutorului. Acesta trebuie să furnizeze dovezi clare că ajutorul are un asemenea impact efectiv asupra deciziei privind investiția încât produce o schimbare în comportamentul beneficiarului, care antrenează sporirea nivelului de protecție a mediului sau îmbunătățirea funcționării pieței europene a energiei. Pentru a permite o evaluare completă, statul membru trebuie să furnizeze atât informații despre proiectul pentru care se solicită ajutorul, cât și o descriere detaliată a scenariului contrafactual în care niciun stat membru nu acordă vreun ajutor beneficiarului. Cu toate acestea, statul membru nu trebuie să procedeze astfel atunci când ajutorul este acordat pe baza unei proceduri de ofertare.
64. Avantajele unor noi investiții sau ale unor noi metode de producție nu se limitează, în mod normal, la efectele lor directe asupra mediului sau la impactul lor asupra pieței energiei. Astfel de avantaje pot viza, în special, producția³⁸, în timp ce riscurile sunt legate îndeosebi de faptul că este dificil de stabilit dacă investițiile vor fi atât de productive precum se preconizase.
65. Efectul stimulativ trebuie să fie constatat, în principiu, cu ajutorul unei analize contrafactuale, comparându-se nivelurile activității vizate, obținute cu și fără ajutor. În esență, aceasta presupune verificarea rentabilității proiectului în absența ajutorului, pentru a determina dacă aceasta este inferioară profitului pe care întreprinderea l-ar obține punând în aplicare proiectul alternativ.
66. În acest context, nivelul rentabilității poate fi evaluat cu ajutorul unor metodologii care sunt utilizate în mod curent în sectorul respectiv de activitate, de exemplu

³⁸ Avantajele în materie de producție care prejudiciază efectul stimulativ sunt următoarele: creșterea capacității, a productivității, a eficienței sau a calității. Alte avantaje pot fi legate de imaginea produsului și de etichetarea privind metodele de producție; acestea pot prejudicia efectul stimulativ, în special pe piețele în care există o presiune competitivă pentru a menține un nivel ridicat de protecție a mediului.

metode de evaluare a valorii actualizate nete a proiectului (VAN)³⁹, a ratei interne de rentabilitate (RIR)⁴⁰ sau a rentabilității medii a capitalului angajat (ROCE). Rentabilitatea proiectului trebuie să fie comparată cu ratele de rentabilitate normale aplicate de întreprindere în proiecte de investiții similare. Dacă acele rate nu sunt disponibile, rentabilitatea proiectului trebuie să fie comparată cu costul capitalului întreprinderii în ansamblu sau cu ratele de rentabilitate înregistrate, de regulă, în sectorul în cauză.

67. În absența unui scenariu contrafactual specific, se poate presupune că există un efect stimulatîv atunci când există un deficit de finanțare, adică atunci când costurile de investiție depășesc valoarea actualizată netă (VAN) a profiturilor estimate din exploatare, generate de investiție, pe baza unui plan de afaceri *ex ante*.
68. Statele membre sunt invitate să se bazeze, în special, pe elemente de probă actuale, relevante și credibile, de exemplu pe documente oficiale emise de conducerea întreprinderii, pe rapoarte ale Comitetului pentru credite, pe evaluări ale riscurilor, pe rapoarte financiare, pe planuri de afaceri interne, pe opinii ale experților și pe alte studii privind proiectul de investiții supus evaluării. Documentele care conțin informații despre previziuni privind cererea, previziuni privind costurile, previziuni financiare, documentele prezentate unui comitet pentru investiții care dezvoltă mai multe scenarii de investiții sau documentele furnizate instituțiilor financiare ar putea contribui la verificarea efectului stimulatîv.
69. Pentru a se asigura că efectul stimulatîv este stabilit pe o bază obiectivă, Comisia poate să compare, atunci când evaluează efectul stimulatîv, datele specifice întreprinderii cu datele referitoare la sectorul în care întreprinderea respectivă își desfășoară activitatea (analiză comparativă). În special, statul membru ar trebui să furnizeze, în măsura posibilului, date specifice sectorului care să demonstreze că scenariul contrafactual al întreprinderii, nivelul de rentabilitate necesar și fluxurile de numerar preconizate sunt rezonabile.
70. Comisia poate să constate că există un efect stimulatîv atunci când o întreprindere poate fi stimulată să realizeze un proiect care beneficiază de ajutor, chiar dacă proiectul respectiv nu atinge nivelul de rentabilitate necesar în mod normal. Acest lucru ar putea fi justificat, de exemplu, prin prisma unor avantaje mai mari, care nu sunt luate în considerare în rentabilitatea proiectului în sine. În astfel de circumstanțe, elementele de probă furnizate pentru a demonstra existența unui efect stimulatîv dobândesc o importanță deosebită.
71. În cazul în care întreprinderea se adaptează la un standard național care depășește standardele Uniunii sau care a fost adoptat în absența unor standarde ale Uniunii,

³⁹ Valoarea actualizată netă (VAN) a unui proiect reprezintă diferența dintre fluxurile de numerar pozitive și cele negative pe durata de viață a investiției, actualizate la valoarea lor curentă (în general, folosind costul capitalului), și anume ratele de rentabilitate normale aplicate de întreprindere în proiecte de investiții similare. Atunci când această rată de referință nu este disponibilă, pot fi utilizate în acest scop costul capitalului întreprinderii în ansamblu sau ratele de rentabilitate înregistrate, de regulă, în sectorul în cauză.

⁴⁰ Rata internă de rentabilitate (RIR) nu se bazează pe veniturile contabile dintr-un anumit an, ci ia în considerare fluxurile de numerar viitoare pe care investitorul se așteaptă să le primească pe întreaga durată de viață a investiției. RIR este definită ca fiind rata de actualizare pentru care VAN a fluxurilor de numerar este egală cu zero.

Comisia va verifica dacă beneficiarul ajutorului ar fi fost afectat în mod substanțial de creșterea costurilor și nu ar fi fost în măsură să suporte costurile legate de punerea în aplicare imediată a standardelor naționale.

72. Pentru investițiile care permit întreprinderilor să depășească nivelurile minime cerute de standardele Uniunii, Comisia poate estima în continuare că nu există niciun efect stimulator, în special în cazul în care aceste investiții corespund standardelor tehnice minime disponibile pe piață.
73. În cazul în care ajutorul nu produce o schimbare în comportamentul beneficiarului prin stimularea unor activități suplimentare, un astfel de ajutor nu are un efect stimulator, dat fiind că nu încurajează un comportament ecologic în UE și nici nu îmbunătățește funcționarea pieței europene a energiei. Prin urmare, ajutorul nu va fi autorizat în situațiile în care se dovedește că aceleași activități ar fi desfășurate și fără ajutor.

5.1.5 Proportionalitatea ajutoarelor

5.1.5.1. Condiții generale

74. Ajutoarele pentru mediu și energie trebuie să fie întotdeauna proporționale. Ajutoarele sunt considerate a fi proporționale în cazul în care valoarea lor pentru fiecare beneficiar în parte se limitează la minimul necesar pentru a realiza obiectivul fixat în materie de protecție a mediului sau de energie.
75. Ca regulă generală, se consideră că ajutorul este limitat la minimul necesar dacă valoarea sa corespunde costurilor (nete) suplimentare necesare pentru îndeplinirea obiectivului fixat, în comparație cu ceea ce s-ar întâmpla în absența ajutorului. Costurile nete suplimentare reprezintă diferența dintre avantajele economice și costurile (inclusiv costurile de investiție și de exploatare) aferente proiectului care beneficiază de ajutor și cele aferente proiectului de investiție alternativ pe care întreprinderea l-ar realiza în absența ajutorului (scenariul contrafactual).
76. Cu toate acestea, ar putea fi dificil să se țină seama în întregime de toate avantajele economice pe care o întreprindere le-ar avea de pe urma unei investiții suplimentare⁴¹. Prin urmare, pentru măsurile care nu fac obiectul unei evaluări individuale, poate fi utilizată o metodă simplificată care ar viza îndeosebi calculul costurilor de investiție suplimentare (cu alte cuvinte, aceasta nu ar ține seama de avantajele și de costurile de exploatare). Măsurile care nu fac obiectul unei evaluări individuale vor fi considerate proporționale în cazul în care valoarea ajutorului nu depășește un anumit procent din costurile eligibile, astfel cum sunt definite în continuare. Intensitățile maxime ale ajutoarelor vor servi, de asemenea, drept plafon pentru ajutoarele acordate măsurilor care trebuie notificate.

Costuri eligibile

77. Costurile eligibile reprezintă costurile de investiție suplimentare în active corporale și/sau necorporale. Acestea corespund costului investiției direct legat de obiectivul de interes comun vizat și se stabilesc, dacă este cazul, prin raportare la

⁴¹ De exemplu, anumite tipuri de avantaje, cum ar fi „imaginea ecologică”, sprijinite de o investiție de mediu, nu sunt ușor de măsurat.

scenariul contrafactual. Costurile care nu sunt direct legate de îndeplinirea obiectivului în materie de mediu sau de energie nu sunt eligibile.

78. Costurile eligibile sunt stabilite după cum urmează:
- (a) în cazul în care este posibil să se distingă costurile necesare pentru atingerea obiectivului de interes comun de costurile totale ale investiției ca fiind o investiție separată (de exemplu, datorită faptului că elementul ecologic este identificat cu ușurință ca fiind un „adaos” la o instalație deja existentă), costurile investiției separate reprezintă costuri eligibile;
 - (b) în toate celelalte cazuri, costurile eligibile sunt costurile de investiție suplimentare, stabilite prin compararea investiției care beneficiază de ajutor cu situația contrafactuală în absența ajutorului de stat. Costul contrafactual corect este costul unei investiții comparabile din punct de vedere tehnic⁴² care ar putea fi realizată în mod verosimil fără ajutor⁴³ și care nu permite îndeplinirea obiectivului de interes comun sau care îndeplinește acest obiectiv într-o mai mică măsură.
79. În anexa 2 sunt prezentate câteva exemple de scenariu contrafactual relevant sau de calcul al costurilor eligibile; acestea reflectă scenariul contrafactual care ar trebui utilizat în cazuri similare.
80. În cazul anumitor măsuri acordate în special pentru sprijinirea unor proiecte integrate (de exemplu, măsuri integrate destinate îmbunătățirii eficienței energetice), scenariul contrafactual poate fi dificil de stabilit. Pentru astfel de proiecte, Comisia este dispusă să aibă în vedere un indicator pentru a determina costurile suplimentare (de exemplu metoda deficitului de finanțare). În cazul unui proiect de investiții care vizează exclusiv construirea de noi infrastructuri în cadrul unui proiect de termoficare sau de răcire, metoda deficitului de finanțare poate fi utilizată ca indicator.

Intensități maxime ale ajutorului

81. Pentru a asigura previzibilitatea și condiții de concurență echitabile, Comisia aplică intensități maxime ale ajutorului pentru ajutoarele prevăzute în anexa 2. Acestea reflectă, pe de o parte, necesitatea unei intervenții a statului (determinată de importanța disfuncționalității pieței) și, pe de altă parte, nivelul preconizat de denaturare a concurenței și a schimburilor comerciale.
82. Pot fi autorizate intensități ale ajutorului mai ridicate pentru anumite tipuri de ajutor sau în situația în care investiția este realizată într-o regiune asistată, însă intensitatea ajutorului nu poate depăși în niciun caz 100 % din costurile eligibile.
- (a) Intensitatea ajutorului poate fi majorată cu [15] puncte procentuale pentru investițiile în domeniul energiei și al mediului efectuate în zone asistate care îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 107 alineatul (3) litera (a) din tratat și cu 5 puncte procentuale pentru investițiile în domeniul energiei și al mediului efectuate în zone asistate care îndeplinesc condițiile

⁴² O investiție comparabilă din punct de vedere tehnic înseamnă o investiție care are aceeași capacitate de producție și care prezintă toate celelalte caracteristici tehnice (cu excepția celor legate direct de investiția suplimentară destinată îndeplinirii obiectivului vizat).

⁴³ O astfel de investiție de referință trebuie să fie, din punct de vedere comercial, o alternativă credibilă la investiția care face obiectul evaluării.

prevăzute la articolul 107 alineatul (3) litera (c) din tratat. Comisia consideră că aceste majorări sunt justificate, având în vedere diversele dezavantaje cu care se confruntă aceste regiuni, care ar putea, de asemenea, frâna investițiile în domeniul mediului sau al energiei.

- (b) Intensitatea ajutorului poate fi majorată cu 10 % pentru întreprinderile mijlocii și cu 20 % pentru întreprinderile mici. În cazul întreprinderilor mici și mijlocii care, pentru a-și atinge obiectivele fixate în materie de mediu și de energie, se pot confrunta, pe de o parte, cu costuri relativ mai ridicate comparativ cu volumul activității lor și, pe de altă parte, cu imperfecțiuni ale pieței de capital care le limitează capacitatea de a suporta astfel de costuri, intensități mai ridicate ale ajutorului pot fi, de asemenea, justificate, întrucât riscul de denaturări grave ale concurenței și ale schimburilor comerciale va fi redus în cazul în care beneficiarul este o întreprindere mică sau mijlocie.
- (c) Intensități mai ridicate ale ajutorului pot fi justificate, în anumite condiții, în cazul unei ecoinovări care poate viza remedierea unei duble disfuncționalități a pieței legate, pe de o parte, de riscurile sporite ale inovării și, pe de altă parte, de aspectul de mediu al proiectului. Aceasta se aplică în special în cazul măsurilor care vizează o utilizare eficientă a resurselor. Intensitatea ajutorului poate fi majorată cu 10 puncte procentuale, dacă se respectă următoarele condiții:
 - i activul sau proiectul de ecoinovare trebuie să reprezinte o noutate sau o îmbunătățire substanțială față de stadiul actual al tehnologiei din sectorul de activitate vizat din UE⁴⁴;
 - ii beneficiul preconizat pentru mediu trebuie să fie net superior față de îmbunătățirea rezultată din evoluția generală a stadiului actual al tehnologiei în activități comparabile⁴⁵;
 - iii caracterul inovator al acestor active sau proiecte comportă un grad de risc evident, în termeni tehnologici, comerciali sau financiari, care este mai ridicat decât riscul asociat în mod normal cu active sau proiecte comparabile neinovatoare⁴⁶.

83. Prin urmare, Comisia va considera că ajutorul de stat este compatibil în cazul în care costurile eligibile sunt calculate corect, iar intensitățile maxime ale ajutoarelor prevăzute în anexa 2 sunt respectate.

⁴⁴ Caracterul inovator ar putea fi demonstrat, de exemplu, de statele membre pe baza unei descrieri detaliate a inovării și a condițiilor de piață în care aceasta a fost introdusă și difuzată, comparând-o cu procesele sau cu tehnicile organizaționale de vârf utilizate, în mod normal, de alte întreprinderi din același sector industrial.

⁴⁵ În cazul în care se pot utiliza parametri cantitativi pentru a compara activitățile ecoinovatoare cu activitățile obișnuite, neinovatoare, prin „net superior” se înțelege că îmbunătățirea marginală preconizată în urma activităților ecoinovatoare, din punctul de vedere al unui risc redus pentru mediu sau al unui nivel redus de poluare, ori al eficienței sporite a energiei sau a resurselor, ar trebui să fie de cel puțin două ori mai mare decât îmbunătățirea marginală preconizată în urma evoluției generale a unor activități comparabile neinovatoare.

Atunci când metoda propusă nu este adecvată pentru un caz dat sau dacă nu este posibilă o comparație cantitativă, cererea de ajutor de stat trebuie să conțină o descriere detaliată a metodei utilizate pentru evaluarea acestui criteriu, care să garanteze un standard comparabil cu cel al metodei propuse.

⁴⁶ Acest risc ar putea fi demonstrat de statul membru, de exemplu, în termeni de: costuri raportate la cifra de afaceri a întreprinderii, timp necesar pentru dezvoltare, beneficii pe care se speră că le-ar aduce ecoinovarea în raport cu costurile aferente, probabilitatea unui eșec.

84. În cazul în care ajutorul este acordat beneficiarului în cadrul unei proceduri de licitare cu adevărat concurențiale pe baza unor criterii clare, transparente și nediscriminatorii, valoarea sa poate atinge 100 % din costurile eligibile⁴⁷. O asemenea procedură de licitare trebuie să fie nediscriminatorie și să permită participarea unui număr suficient de întreprinderi. În plus, bugetul aferent acestei proceduri trebuie să fie constrângător, în sensul că nu toți participanții pot beneficia de ajutor. În cele din urmă, ajutorul trebuie să se acorde pe baza ofertei inițiale prezentate de ofertant, excluzându-se astfel posibilitatea unor negocieri ulterioare.
85. Sistemele de certificate comercializabile care ar putea comporta un ajutor de stat pot constitui o formă specifică de ajutor. De exemplu, această situație se poate verifica atunci când statele membre acordă certificate și cote la un preț mai mic decât valoarea lor de piață. În cazul în care numărul total al certificatelor acordate de către statul membru este mai mic decât nevoile globale preconizate ale întreprinderilor, efectul global asupra nivelului de protecție a mediului va fi pozitiv. La nivelul individual al fiecărei întreprinderi, în cazul în care cotele acordate nu acoperă totalitatea necesităților preconizate ale întreprinderii, aceasta trebuie fie să își reducă nivelul de poluare, contribuind, astfel, la îmbunătățirea nivelului de protecție a mediului, fie să achiziționeze cote suplimentare pe piață, plătind, astfel, o compensație pentru poluarea sa. Pentru a se limita denaturarea concurenței, nu se poate justifica nicio alocare excedentară de cote și trebuie să se prevadă dispoziții pentru evitarea barierelor nejustificate la intrarea pe piață.

5.1.5.2. Cumularea ajutoarelor

86. Ajutoarele pot fi acordate simultan în cadrul mai multor scheme de ajutoare sau pot fi cumulate cu ajutoare ad-hoc, cu condiția ca valoarea totală a ajutoarelor de stat acordate pentru o activitate sau pentru un proiect să nu depășească limitele stabilite de plafoanele ajutoarelor prevăzute în prezentele orientări. Finanțările din partea Uniunii gestionate la nivel central de către Comisie care nu sunt controlate în mod direct sau indirect de statul membru⁴⁸ nu constituie ajutoare de stat. În cazul în care o astfel de finanțare din partea Uniunii este combinată cu un ajutor de stat, numai acesta din urmă trebuie luat în considerare pentru a se stabili dacă pragurile de notificare și intensitățile maxime ale ajutorului sunt respectate, cu condiția ca valoarea totală a finanțării publice acordate în legătură cu aceleași costuri eligibile să nu depășească totuși rata maximă (ratele maxime) de finanțare stabilită (stabilite) în normele europene aplicabile.
87. Ajutoarele nu se cumulează cu ajutoarele *de minimis* care vizează aceleași costuri eligibile în cazul în care un astfel de cumul ar avea ca rezultat o intensitate a ajutorului mai mare decât cea stabilită în cadrul prezentelor orientări.

5.1.5.3. Condiții suplimentare pentru ajutoarele pentru investiții sau ajutoarele de exploatare care se notifică individual

⁴⁷ În aceste condiții, se poate presupune că ofertele respective reflectă toate avantajele posibile care pot decurge din investiția suplimentară.

⁴⁸ De exemplu, sprijinul acordat pe baza Deciziei 2010/670/UE a Comisiei (finanțare NER300) și a Regulamentului 2010/1233/UE de modificare a Regulamentului 2009/663/CE (finanțare PEER), a programului „Orizont 2020” sau a COSME.

88. Pentru ajutoarele individuale, respectarea intensităților maxime ale ajutoarelor prevăzute în prezenta secțiune și în anexa 2 nu este suficientă pentru a se asigura proporționalitatea. Aceste intensități maxime ale ajutoarelor sunt utilizate ca plafon maxim pentru ajutoarele individuale⁴⁹.
89. Ca regulă generală, un ajutor care se notifică individual este considerat a fi limitat la minimum dacă valoarea sa corespunde costurilor suplimentare nete ale investiției care beneficiază de ajutor, în comparație cu ceea ce s-ar întâmpla în absența ajutorului. Toate costurile și beneficiile relevante trebuie să fie luate în considerare pe întreaga durată de viață a proiectului.
90. În cazul în care niciun proiect alternativ specific nu poate fi identificat ca un potențial scenariu contrafactual, Comisia va verifica dacă valoarea ajutorului depășește minimul necesar pentru ca proiectul care beneficiază de ajutor să fie suficient de rentabil, încercând să stabilească, de exemplu, dacă acesta își sporește RIR dincolo de ratele de rentabilitate normale aplicate de întreprinderea în cauză în proiecte de investiții similare. Atunci când această rată de referință nu este disponibilă, pot fi utilizate în acest scop costul capitalului întreprinderii în ansamblu sau ratele de rentabilitate înregistrate, de regulă, în sectorul în cauză.
91. Statul membru ar trebui să furnizeze dovada că valoarea ajutorului este menținută la minimumul necesar. Calculele utilizate în vederea analizării efectului stimulat pot fi folosite și pentru a evalua dacă ajutorul este proporțional. Statul membru trebuie să demonstreze proporționalitatea acestuia pe baza unor documente de tipul celor specificate la punctul 68.
92. Pentru ajutoarele de exploatare acordate ca urmare a unei proceduri de ofertare, se consideră că proporționalitatea ajutorului individual este demonstrată dacă sunt îndeplinite condițiile generale.

5.1.6 Evitarea efectelor negative nejustificate asupra concurenței și a schimburilor comerciale

93. Pentru ca ajutorul să fie compatibil cu piața internă, efectele negative ale măsurii de ajutor în ceea ce privește denaturarea concurenței și impactul asupra schimburilor comerciale dintre statele membre trebuie să fie limitate și compensate de efectele pozitive în ceea ce privește contribuția la obiectivul de interes comun.
94. Comisia identifică două tipuri principale de denaturări potențiale cauzate de ajutoare, și anume denaturările pieței de produse și efectele legate de amplasare. Ambele tipuri pot duce atât la alocări inefficiente de resurse (subminând performanța economică a pieței interne), cât și la probleme de distribuție (afectând distribuția activității economice la nivelul regiunilor).
95. Ajutoarele destinate protecției mediului vor tinde, prin însăși natura lor, să favorizeze produsele și tehnologiile ecologice, în detrimentul altor produse și tehnologii mai poluante. Acest efect al ajutoarelor nu va fi, în principiu, considerat ca o denaturare nejustificată a concurenței, întrucât acesta este legat

⁴⁹ În cazul în care se acordă un ajutor ad-hoc, plafonul este stabilit prin comparație cu datele generale furnizate de sectorul în cauză, care corespund unui plafon pentru ajutoarele ce se notifică individual acordate pe baza unei scheme de ajutoare.

intrinsec de însuși obiectivul ajutorului (ecologizarea economiei). În cadrul evaluării sale privind potențialele efecte negative ale ajutoarelor destinate protecției mediului, Comisia va ține seama de efectul global al măsurii asupra mediului atunci când va analiza impactul său negativ asupra poziției pe piață și, astfel, asupra profiturilor întreprinderilor care nu beneficiază de ajutoare. În acest sens, Comisia va examina îndeosebi efectele de denaturare asupra concurenților care, la rândul lor, își desfășoară activitatea în condiții ecologice, chiar și în absența unui ajutor. În mod similar, cu cât efectul scontat al măsurii în cauză asupra mediului este mai scăzut, cu atât este mai important să se verifice efectul său asupra cotelor de piață și asupra avantajelor concurenților de pe piață în general.

96. Unul dintre posibilele efecte negative ale ajutoarelor de stat acordate în favoarea obiectivelor în materie de mediu și de energie este faptul că acestea împiedică mecanismul de piață să furnizeze rezultate eficiente prin recompensarea producătorilor celor mai eficienți și mai inovatori și prin exercitarea de presiuni asupra celor mai puțin eficienți pentru ca aceștia să își îmbunătățească activitatea, să se restructureze sau să iasă de pe piață. Aceasta ar putea duce la o situație în care concurenții mai eficienți sau mai inovatori (de exemplu, cei care dispun de o tehnologie diferită, eventual chiar mai ecologică) care, altfel, ar putea intra pe piață și s-ar putea extinde, nu sunt în măsură să facă acest lucru din cauza faptului că ajutorul a fost acordat anumitor întreprinderi. Pe termen lung, obstrucționarea accesului unui concurent pe piață sau eliminarea acestuia de pe piață poate constitui un obstacol în calea inovării și poate încetini îmbunătățirea productivității la nivelul întregului sector.
97. Ajutorul poate produce efecte de denaturare a concurenței și în ceea ce privește creșterea sau menținerea unei puteri de piață semnificative pentru beneficiar. Chiar și în cazul în care ajutorul nu consolidează în mod direct puterea semnificativă de piață, acesta o poate face în mod indirect, prin descurajarea extinderii concurenților existenți, provocând ieșirea de pe piață a acestora sau descurajând intrarea pe piață a unor noi concurenți.
98. În afara denaturărilor de pe piețele de produse, ajutorul poate, de asemenea, să producă unele efecte asupra schimburilor comerciale și asupra alegerii amplasării. Aceste denaturări pot apărea la nivelul statelor membre, atunci când întreprinderile fie intră în concurență transfrontalieră, fie iau în considerare amplasări diferite pentru investiții. Chiar dacă ajutorul care vizează conservarea unei activități economice într-o regiune sau deplasarea acesteia din alte regiuni din cadrul pieței interne nu antrenează în mod direct o denaturare a pieței de produse, acesta poate să deplaseze activități sau investiții dintr-o regiune în alta, fără a avea vreun impact net asupra mediului.

Efecte negative evidente

99. În principiu, o măsură de ajutor și contextul în care aceasta este aplicată trebuie să facă obiectul unei analize pentru a se identifica în ce măsură se poate considera că aceasta are un efect de denaturare a pieței. Cu toate acestea, în anumite situații, efectele negative sunt, în mod evident, mult mai importante decât efectele pozitive, ceea ce înseamnă că ajutoarele nu pot fi considerate compatibile cu piața internă.

100. Comisia stabilește intensitățile maxime ale ajutoarelor. Aceste intensități constituie o cerință minimă în materie de asigurare a compatibilității, scopul acesteia fiind prevenirea utilizării ajutoarelor de stat pentru proiecte în care raportul dintre cuantumul ajutorului și costurile eligibile este considerat a fi extrem de ridicat, prezentând așadar un risc puternic de denaturare a concurenței.
101. De asemenea, ajutoarele acordate pentru îndeplinirea obiectivelor în materie de mediu și de energie care generează doar o simplă schimbare a locului de desfășurare a activității economice, fără a îmbunătăți nivelul existent de protecție a mediului în statul membru al UE, nu va fi considerat compatibil.

5.1.6.1. Condiții generale

102. Pentru a evalua efectele negative ale măsurii de ajutor, Comisia își va focaliza analiza privind denaturările concurenței asupra impactului previzibil pe care ajutoarele în materie de mediu și de energie îl au asupra concurenței dintre întreprinderile care operează pe piețele de produse vizate și locul de desfășurare a activității economice. În cazul în care măsurile de ajutor de stat sunt bine direcționate asupra disfuncționalităților pieței pe care își propun să le remedieze, riscul ca ajutorul să denatureze în mod nejustificat concurența este mai limitat.
103. În cazul în care ajutorul este proporțional și limitat la costurile de investiții suplimentare, impactul său negativ este, în principiu, atenuat. Cu toate acestea, chiar și atunci când ajutorul este necesar și proporțional, acesta poate produce o schimbare a comportamentului beneficiarilor care să denatureze concurența. O întreprindere al cărei scop este realizarea de profit va spori, în mod normal, nivelul de protecție a mediului dincolo de cerințele obligatorii numai în cazul în care consideră că, procedând astfel, va obține, cel puțin marginal, anumite avantaje.
104. Pentru a limita la minimum denaturările concurenței și ale schimburilor comerciale, Comisia va acorda o mare importanță procesului de selecție, care ar trebui să se desfășoare, dacă este posibil, în mod nediscriminatoriu, transparent și deschis, fără a exclude în mod inutil întreprinderile care ar putea concura cu proiecte ce vizează îndeplinirea aceluiași obiectiv în materie de mediu și de energie. Procesul de selecție ar trebui să conducă la selecția beneficiarilor care sunt în măsură să îndeplinească obiectivele în materie de mediu și de energie utilizând ajutoare cât mai limitate sau metoda cea mai eficientă din punctul de vedere al costurilor.
105. Comisia va evalua în special efectele de denaturare a concurenței generate de respectivul ajutor pe baza următoarelor elemente:
- (a) *reducerea sau compensarea costurilor de producție unitare*: în cazul în care noul echipament⁵⁰ va antrena o reducere a costurilor per unitate produsă în raport cu situația în care nu s-ar acorda ajutor sau în cazul în care ajutorul compensează o parte din costurile de exploatare, există probabilitatea ca beneficiarii să își mărească vânzările. Cu cât prețul

⁵⁰ Calcularea costurilor de investiție suplimentare poate să nu aibă în vedere totalitatea beneficiilor, deoarece beneficiile de exploatare nu se deduc pe întreaga durată de viață a investiției. În plus, poate fi dificil să se ia în considerare anumite tipuri de beneficii, cum ar fi, de exemplu, cele legate de creșterea productivității și a producției, în cazul în care capacitatea rămâne neschimbată.

produsului este mai elastic, cu atât denaturarea potențială a concurenței este mai mare;

- (b) *un proces de producție mai ecologic*: în cazul în care beneficiarii utilizează un proces de producție mai ecologic și dacă, de obicei, consumatorii diferențiază produsele în funcție de etichetare și de imagine pe baza nivelului de protecție a mediului, există probabilitatea ca beneficiarii să își mărească vânzările. Cu cât consumatorul preferă un produs pentru caracteristicile sale ecologice, cu atât denaturarea potențială a concurenței va fi mai importantă;
- (c) *un nou produs*: în cazul în care beneficiarii obțin un produs nou sau mai de calitate, există probabilitatea ca aceștia să își mărească vânzările și să dobândească, poate, avantajul „primului venit pe piață”. Cu cât consumatorul preferă un produs pentru caracteristicile sale ecologice, cu atât denaturarea concurenței va fi mai importantă.

5.1.6.2. Condiții suplimentare pentru ajutoarele care se notifică individual

- 106. Statul membru trebuie să se asigure că efectele de denaturare descrise mai sus sunt limitate. Pe lângă elementele menționate în secțiunea 5.1.6.1, Comisia va lua în considerare și va evalua dacă ajutoarele individuale conduc la:
 - (a) susținerea unei producții ineficiente, împiedicând, astfel, creșterea productivității în sectorul respectiv;
 - (b) denaturarea stimulentei dinamice;
 - (c) crearea unei puteri de piață sau a unor practici de excludere ori la consolidarea acestora;
 - (d) modificarea artificială a fluxurilor comerciale sau a locului de producție.
- 107. Comisia poate examina schemele de sprijin în materie de energie și de mediu, altele decât schema notificată, care sunt planificate a fi introduse și care sunt, în mod direct sau indirect, în avantajul beneficiarului, în vederea evaluării impactului cumulat al ajutorului.
- 108. De asemenea, Comisia va analiza dacă ajutoarele permit anumitor teritorii să beneficieze de condiții de producție mai favorabile, în special din cauza faptului că acestea generează costuri de producție comparativ mai scăzute sau a faptului că, mulțumită ajutorului respectiv, cresc standardele de producție. Această situație poate avea drept rezultat faptul că întreprinderile stabilite pe teritoriile ce beneficiază de ajutoare rămân pe acele teritorii sau își delocalizează activitățile spre acele teritorii ori faptul că fluxurile comerciale sunt deplasate spre regiunile care beneficiază de ajutoare. În analiza sa referitoare la ajutoarele individuale care fac obiectul unei notificări, Comisia va ține deci cont de orice element de probă care demonstrează că beneficiarul ajutorului a avut în vedere deplasarea în alte locuri.

5.1.7. Transparență

- 109. Statele membre trebuie să publice pe un site internet central sau pe un site internet unic, care să regroupeze informațiile disponibile pe mai multe site-uri internet (de exemplu, site-uri regionale), cel puțin următoarele informații referitoare la schemele de ajutoare de stat: textul integral al schemei de ajutoare notificate și al

dispozițiilor sale de aplicare, denumirea autorității care acordă ajutorul, numele beneficiarilor individuali, forma ajutorului (instrumentul de ajutor) și cuantumul ajutorului acordat fiecărui beneficiar în parte, tipul beneficiarului (IMM/întreprindere de mari dimensiuni), regiunea (la nivelul NUTS II) în care se află beneficiarul și sectorul economic principal în care acesta își desfășoară activitățile, la nivelul grupului NACE. Aceste cerințe se aplică *mutatis mutandis* și în cazul ajutoarelor ad-hoc. Aceste informații trebuie publicate după adoptarea deciziei de acordare a ajutorului, trebuie păstrate timp de cel puțin 10 ani și trebuie puse la dispoziția publicului larg, fără restricții⁵¹.

⁵¹ Aceste informații ar trebui actualizate periodic (de exemplu, o dată la șase luni) și să fie disponibile în formate comune.

5.2 Ajutoare acordate pentru producția de energie din surse regenerabile de energie

110. UE a stabilit obiective ambițioase în materie de schimbări climatice și de utilizare durabilă a energiei, în special în cadrul Strategiei sale UE 2020. Mai multe acte legislative ale UE contribuie deja la realizarea acestor obiective, cum ar fi EU ETS, Directiva privind energia din surse regenerabile și Directiva privind calitatea combustibililor. Cu toate acestea, punerea în aplicare a acestora poate să nu conducă întotdeauna la cele mai eficiente rezultate de piață și, în anumite condiții, ajutoarele de stat pot constitui un instrument adecvat care contribuie la realizarea obiectivelor UE și a obiectivelor naționale aferente.
111. În special, chiar dacă EU ETS și taxele pe CO₂ internalizează costurile emisiilor de gaze cu efect de seră (GES), ele nu pot (încă) să le internalizeze pe deplin. Ajutoarele de stat pot reprezenta, astfel, un factor determinant pentru atingerea obiectivelor UE legate de energia din surse regenerabile, dar distincte de aceasta. Cu excepția cazurilor în care deține elemente care dovedesc contrariul, Comisia presupune, așadar, că persistă un eșec rezidual al pieței care poate fi remediat prin acordarea de ajutoare în favoarea energiei din surse regenerabile.
112. Pentru a permite statelor membre să își îndeplinească obiectivele în conformitate cu obiectivele Strategiei UE 2020, Comisia presupune că ajutorul are un caracter adecvat și că efectele sale de denaturare a concurenței sunt limitate, cu condiția ca toate celelalte condiții să fie întrunite.
113. În ceea ce privește ajutoarele acordate pentru producția de energie hidroelectrică, trebuie remarcat că impactul acestora poate avea două fațete. Pe de o parte, acestea au un impact pozitiv datorită emisiilor scăzute de GES, însă, pe de altă parte, ele ar putea avea, de asemenea, un impact negativ asupra rețelelor de alimentare cu apă și a biodiversității. Prin urmare, atunci când acordă ajutoare pentru producția de energie hidroelectrică, statele membre trebuie să respecte dispozițiile Directivei 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei⁵², în special articolul 4 alineatul (7), care prevede criteriile ce trebuie îndeplinite pentru autorizarea unor noi modificări ale corpurilor de apă.
114. Ajutoarele în favoarea energiei din surse regenerabile pot fi acordate sub formă de ajutoare pentru investiții sau ajutoare de exploatare. În ceea ce privește schemele de ajutoare pentru investiții și ajutoarele pentru investiții care se notifică individual, se aplică condițiile stabilite în secțiunea 5.1. Ajutoarele pentru investiții acordate instalațiilor care produc biocombustibili pot fi acordate numai instalațiilor care nu produc biocombustibili pe bază de cereale și de alte culturi

⁵² JO L 327, 22.12.2000, p. 1.

bogate în amidon, de culturi de plante zaharoase și de plante oleaginoase, astfel cum sunt definite în propunerea Comisiei COM(2012)595⁵³.

115. Pentru schemele de ajutoare de exploatare, se vor aplica dispozițiile generale prevăzute în secțiunea 5.1, astfel cum au fost modificate prin dispozițiile specifice prevăzute în prezenta subsecțiune. Pentru ajutoarele de exploatare care se notifică individual, se aplică condițiile stabilite în secțiunea 5.1, ținând seama, dacă este cazul, de modificările prevăzute în prezenta subsecțiune pentru schemele de ajutoare de exploatare.
116. Comisia va autoriza aceste scheme de ajutoare pentru o perioadă de maximum zece ani. În cazul în care este menținută, o astfel de măsură ar trebui să fie notificată din nou după încheierea acestei perioade.
117. Ajutoarele vor fi considerate compatibile numai în cazul în care sunt acordate în favoarea unor forme durabile de energie din surse regenerabile, astfel cum sunt definite în cadrul legislativ al UE. În ceea ce privește biocombustibilii, Comisia consideră că după 2020 numai biocombustibilii avansați ar trebui să beneficieze de ajutor.
118. Uniunea și-a stabilit un obiectiv global referitor la ponderea surselor regenerabile de energie în consumul final de energie și l-a transpus în obiective naționale obligatorii. Directiva privind energia din surse regenerabile⁵⁴ include mecanisme de cooperare⁵⁵ destinate facilitării sprijinului transfrontalier acordat pentru atingerea obiectivelor naționale. Ar trebui ca schemele de ajutoare de exploatare să fie, în principiu, deschise și altor țări SEE, precum și părților contractante la Tratatul privind Comunitatea Energiei, pentru a limita efectele globale în materie de denaturare. Aceasta reduce la minimum costurile pentru statele membre al căror unic scop este să atingă obiectivul național în materie de surse regenerabile de energie stabilit în legislația UE. Cu toate acestea, statele membre își pot propune să instituie un mecanism de cooperare înainte de a autoriza acordarea unui sprijin transfrontalier, întrucât, în caz contrar, producția aferentă instalațiilor situate în alte țări nu va fi luată în calcul în cadrul obiectivului lor național în temeiul Directivei privind energia din surse regenerabile. În consecință, Comisia nu va solicita ca schemele să fie deschise altor țări membre ale SEE sau ale Comunității Energiei atât timp cât statele membre justifică în mod corespunzător motivele absenței unui mecanism de cooperare.
119. Ajutoarele acordate pentru energia electrică produsă din surse regenerabile de energie ar trebui, în principiu, să contribuie la integrarea pe piață a energiei electrice produse din surse regenerabile. Cu toate acestea, în cazul anumitor tehnologii în domeniul surselor regenerabile sau în cazul instalațiilor mici, acest lucru poate să se dovedească a fi imposibil sau inadecvat. În special, pot fi

⁵³ Odată cu adoptarea directivei, Comisia va aplica definițiile în textul final.

⁵⁴ Directiva 2009/28/CE.

⁵⁵ Mecanismele de cooperare garantează că energia regenerabilă produsă într-un stat membru poate fi luată în calcul în vederea atingerii obiectivului unui alt stat membru.

necesare măsuri de ajutor specifice pentru a promova tehnologiile regenerabile mai puțin utilizate care pot contribui la decarbonizarea sectorului energetic pe termen mai lung⁵⁶. Prin urmare, în evaluarea sa, Comisia va face distincția între ajutoarele acordate în favoarea tehnologiilor mai utilizate și cele acordate în favoarea tehnologiilor mai puțin utilizate, în funcție de ponderea atinsă de fiecare în consumul de energie electrică. Tehnologiile care reprezintă cel puțin [1 - 3]% din producția de energie electrică la nivelul UE sunt considerate a fi tehnologii mai utilizate, iar tehnologiile cu o pondere mai mică sunt considerate a fi mai puțin utilizate în sensul prezentelor orientări. Sunt prevăzute, de asemenea, condiții speciale pentru instalațiile mici și pentru cele aflate într-o primă fază de utilizare la scară comercială, pentru biomasă și pentru biocombustibili, astfel încât să se țină seama de caracteristicile specifice ale acestora.

I Ajutoare acordate prin intermediul unei prime fixe sau al unui tarif fix

Ajutoare acordate în favoarea tehnologiilor mai utilizate care produc energie electrică din surse regenerabile

120. În cazul tehnologiilor mai utilizate, ajutoarele de exploatare acordate instalațiilor noi vor fi considerate compatibile în cazul în care toate condițiile de mai jos sunt îndeplinite:

- (a) Ajutoarele se acordă prin intermediul unei proceduri de licitare cu adevărat concurențiale⁵⁷, bazată pe criterii clare, transparente și nediscriminatorii.
- (b) Toți producătorii de energie electrică din surse regenerabile pot participa, pe o bază nediscriminatorie, la procedura de licitație pentru ajutor.

În vederea asigurării unei anumite diversificări a energiei electrice produse din surse regenerabile, statele membre pot solicita, dacă este necesar, ca un număr minim de surse diferite de energie regenerabilă să beneficieze de sprijin, fără a defini în prealabil aceste tehnologii. De asemenea, statele membre pot exclude de la această procedură energia electrică produsă din anumite surse regenerabile specifice în anumite zone geografice, în cazul în care consideră că acest lucru este necesar pentru asigurarea stabilității rețelei.

Pentru a limita efectele pe piețele materiilor prime, statele membre pot să excludă de la procedura de licitare energia care utilizează biomasă sau să limiteze această producție. Nu poate fi acordat niciun alt ajutor de exploatare pentru instalațiile noi producătoare de energie electrică din biomasă, care sunt excluse în temeiul prezentei dispoziții.

⁵⁶ Ar putea fi avute în vedere criteriile legate de performanța tehnică și de mediu care să caracterizeze perspectivele pe termen lung ale tehnologiilor inovatoare.

⁵⁷ Pentru ca procedura de licitare să fie concurențială, ar trebui ca la aceasta să participe un număr suficient de întreprinderi; bugetul aferent procedurii de licitare ar trebui să fie o constrângere obligatorie, în sensul că nu toți ofertanții pot beneficia de ajutor și că ajutorul trebuie să se acorde pe baza ofertei inițiale prezentate de ofertant. În plus, procedura poate fi progresivă (cu un plafon sau un preț de rezervă impus în diferite etape ale procedurii de licitare) pentru a garanta faptul că procedura de licitare concurențială nu antrenează o supracompensare.

- (c) Ajutoarele se acordă prin intermediul unei prime fixe sau al unor măsuri echivalente care presupun comercializarea directă a energiei electrice pe care o produc.
- (d) Beneficiarii își asumă responsabilități standard în materie de echilibrare atunci când există piețe intrazilnice de echilibrare concurențiale.

[Orice observație referitoare la punerea în aplicare a acestei condiții este extrem de apreciată.]

- (e) Ajutoarele se acordă numai până la amortizarea completă a instalației, în conformitate cu normele contabile obișnuite.
- (f) Orice ajutor pentru investiții primit anterior trebuie dedus din ajutoarele de exploatare.

Ajutoare acordate în favoarea tehnologiilor mai puțin utilizate care produc energie electrică din surse regenerabile

121. În cazul tehnologiilor mai puțin utilizate, ajutoarele de exploatare vor fi considerate compatibile dacă îndeplinesc condițiile pentru tehnologiile mai utilizate sau dacă fiecare dintre condițiile următoare este îndeplinită:

- (a) Ajutoarele per unitate de energie nu depășesc diferența dintre costurile totale egalizate ale energiei produse cu ajutorul tehnologiei specifice în cauză și prețul pieței al tipului de energie în cauză. Costurile de producție sunt actualizate în mod periodic, cel puțin o dată la [6 luni] sau la fiecare [1 GW] de nouă capacitate instalată.
- (b) Ajutoarele se acordă prin intermediul unei prime fixe sau al unor măsuri echivalente care presupun comercializarea directă a energiei electrice pe care o produc.
- (c) Beneficiarii își asumă responsabilități standard în materie de echilibrare atunci când există piețe intrazilnice de echilibrare concurențiale.
- (d) Ajutoarele pentru investiții se deduc din costurile de producție.
- (e) Ajutoarele se acordă numai până la amortizarea completă a instalației, în conformitate cu normele contabile obișnuite.

122. Aceleași condiții se aplică ajutoarelor acordate pentru susținerea energiei din surse regenerabile, altele decât energia electrică, cu excepția punctului 121(b) și a punctului 121(c).

Ajutoare acordate proiectelor aflate într-o primă fază de utilizare la scară comercială și instalațiilor mici care produc energie electrică din surse regenerabile

123. Statele membre pot acorda ajutoare în favoarea instalațiilor aflate într-o primă fază de utilizare la scară comercială și a instalațiilor mici, cu o capacitate de generare a energiei electrice mai mică de [1] MW, cu excepția energiei eoliene, în cazul căreia se aplică un prag de [5 MW sau 3 unități de producție], pe baza unor

tarife fixe și în conformitate cu condițiile stabilite la punctele 121(a), 121(d) și 121(e). Instalațiile mici, care au un punct comun de racordare la rețeaua de energie electrică, vor fi considerate ca făcând parte dintr-o singură instalație.

Ajutoare acordate centralelor pe biomasă după amortizarea instalațiilor

124. Spre deosebire de majoritatea celorlalte surse regenerabile de energie, biomasa necesită costuri de investiție relativ scăzute, însă antrenează costuri de exploatare variabile mai ridicate. Aceste costuri de exploatare mai ridicate pot împiedica o centrală pe biomasă⁵⁸ să funcționeze chiar și după amortizarea instalației, întrucât costurile de exploatare variabile pot fi mai ridicate decât veniturile marginale. Pe de altă parte, o centrală existentă poate funcționa utilizând combustibili fosili în loc de biomasă ca sursă de producție, în cazul în care utilizarea de combustibili fosili este mai avantajoasă din punct de vedere economic decât utilizarea de biomasă. Pentru a păstra utilizarea de biomasă în ambele cazuri, Comisia poate să constate că ajutorul este compatibil.
125. Comisia va considera că ajutoarele de exploatare acordate pentru biomasă după amortizarea instalațiilor sunt compatibile cu piața internă în cazul în care un stat membru demonstrează că costurile de exploatare variabile suportate de beneficiar după amortizarea instalațiilor sunt în continuare mai ridicate decât prețul pieței la energia respectivă și în cazul în care toate condițiile de mai jos sunt îndeplinite:
 - (a) Ajutoarele se acordă numai pe baza energiei produse din surse regenerabile.
 - (b) Măsura este concepută astfel încât să compenseze diferența dintre costurile de exploatare variabile suportate de beneficiar și prețul pieței.
 - (c) Există un mecanism de monitorizare cu ajutorul căruia se verifică dacă costurile de exploatare variabile suportate de beneficiar rămân în continuare mai ridicate decât prețul pieței la energie. Acest mecanism de monitorizare trebuie să se bazeze pe informații actualizate referitoare la costurile de producție și trebuie să fie utilizat cel puțin o dată pe an.
126. Comisia va considera că ajutoarele de exploatare acordate în favoarea biomasei după amortizarea instalațiilor sunt compatibile cu piața internă în cazul în care un stat membru demonstrează că utilizarea de combustibili fosili ca sursă de producție este mai avantajoasă pe plan economic decât utilizarea de biomasă și în cazul în care toate condițiile de mai jos sunt îndeplinite:
 - (a) Ajutoarele se acordă numai pe baza energiei produse din surse regenerabile.
 - (b) Măsura este concepută astfel încât să compenseze diferența dintre costurile de exploatare variabile suportate de beneficiar și prețul pieței.

⁵⁸ Aceasta include producerea de biogaz, care prezintă aceleași caracteristici.

- (c) Se furnizează dovezi credibile că, în absența unui ajutor, s-ar recurge la utilizarea combustibililor fosili în locul biomasei.
- (d) Există un mecanism de monitorizare cu ajutorul căruia se verifică dacă utilizarea combustibililor fosili este mai avantajoasă decât utilizarea biomasei. Acest mecanism de monitorizare trebuie să se bazeze pe informații actualizate referitoare la costuri și trebuie să fie utilizat cel puțin o dată pe an.

II Ajutoare acordate prin intermediul unor certificate

- 127. Statele membre pot acorda sprijin pentru sursele regenerabile de energie, utilizând mecanisme de piață precum certificatele verzi. Mecanismele de piață în cauză⁵⁹ permit tuturor producătorilor de energie regenerabilă să beneficieze indirect de pe urma unei cereri garantate pentru energia produsă, la un preț superior prețului pieței pentru energia convențională. Prețul acestor certificate verzi nu este stabilit în prealabil, ci depinde de cererea și de oferta de pe piață.
- 128. Comisia va considera că aceste ajutoare sunt compatibile dacă statele membre pot furniza dovezi suficiente că un astfel de sprijin (i) este esențial pentru garantarea viabilității surselor regenerabile de energie vizate, (ii) nu antrenează o supracompensare în timp pentru schema privită în ansamblu și pentru diversele tehnologii sau pentru tehnologiile mai puțin utilizate, în măsura în care sunt introduse diferite subvenții în funcție de tehnologiile utilizate și (iii) nu îi descurajează pe producătorii de energie din surse regenerabile să devină mai competitivi.
- 129. Comisia consideră, în special, că pentru tehnologiile mai utilizate nu se pot aplica niveluri diferite de sprijin prin certificate verzi și că:
 - (a) Toți producătorii care investesc în utilizarea de surse regenerabile de energie pot beneficia, în mod nediscriminatoriu, de ajutor sub formă de certificate verzi.

În vederea asigurării unei anumite diversificări a surselor regenerabile de energie, statele membre pot solicita, dacă este necesar, ca un număr minim de surse diferite de energie electrică regenerabilă să fie utilizate pentru a beneficia de sprijin, fără a defini în prealabil tehnologiile folosite în vederea utilizării acestor resurse.
 - (b) Pentru a limita efectele pe piețele materiilor prime, statele membre pot să nu acorde certificate verzi pentru energia produsă din biomasă. Nu poate fi acordat niciun alt ajutor de exploatare pentru instalațiile noi producătoare de energie electrică din biomasă, care sunt excluse în temeiul prezentei dispoziții.

⁵⁹ Astfel de mecanisme pot, de exemplu, să constrângă furnizorii de energie electrică să livreze o cantitate dată de energie produsă din surse regenerabile de energie.

- (c) Beneficiarii își asumă responsabilități standard în materie de echilibrare atunci când există piețe intrazilnice de echilibrare concurențiale.
 - (d) Orice ajutor pentru investiții primit anterior trebuie dedus din ajutoarele de exploatare.
130. Comisia consideră, în special, că pentru tehnologiile mai puțin utilizate pot fi aplicate diferite niveluri de sprijin prin intermediul unor certificate verzi și că:
- (a) Pentru fiecare nivel diferențiat, schema nu conduce, per ansamblu, la supracompensare.
 - (b) Beneficiarii își asumă responsabilități standard în materie de echilibrare atunci când există piețe intrazilnice de echilibrare concurențiale;
 - (c) Orice ajutor pentru investiții primit anterior trebuie dedus din ajutoarele de exploatare.
131. Statele membre pot acorda ajutoare în favoarea unor proiecte aflate într-o primă fază de utilizare la scară comercială și a unor instalații mici cu o capacitate de generare a energiei electrice mai mică de [1] MW, cu excepția energiei eoliene, în cazul căreia se aplică un prag de [5 MW sau 3 unități de producție], cu condiția ca ajutorul să nu depășească diferența dintre costul energiei produse din surse regenerabile⁶⁰ și prețul pieței pentru tipul de energie în cauză. Instalațiile mici, care au un punct comun de racordare la rețeaua de energie electrică, vor fi considerate ca făcând parte dintr-o singură instalație.

III: Ajutoare acordate în sprijinul biocombustibililor și al biolichidelor⁶¹

132. Directiva privind energia din surse regenerabile a fixat atingerea, până în 2020, a unei ponderi de 10 % de energie din surse regenerabile în sectorul transporturilor. De asemenea, Comisia a propus⁶² sporirea efectelor benefice produse asupra climei de biocombustibilii utilizați în UE. Pentru a crește ponderea energiei din surse regenerabile în sectorul transporturilor, poate fi necesară acordarea unor ajutoare de stat pentru a încuraja utilizarea de biocombustibili mai durabili. Numai biocombustibilii durabili beneficiază de ajutoare.
133. Comisia va considera că ajutoarele nu determină o creștere a nivelului de protecție a mediului și, prin urmare, nu pot fi considerate compatibile dacă sunt acordate biocombustibililor produși pe bază de cereale și de alte culturi bogate în amidon, de culturi de plante zaharoase și de plante oleaginoase, care fac obiectul unei obligații de furnizare sau de încorporare⁶³.

⁶⁰ Costurile de producție pot include amortizarea unor investiții suplimentare realizate pentru protecția mediului și o rată normală de rentabilitate care nu depășește ratele de referință înregistrate în mod obișnuit în sectorul în cauză.

⁶¹ În prezentele orientări, orice trimitere la biocombustibili se aplică și biolichidelor.

⁶² COM(2012) 595.

⁶³ Este necesar să se prevadă o obligație în materie de furnizare a biocombustibililor pe piață, inclusiv un regim de sancțiuni.

Biocombustibili produși pe bază de cereale și de alte culturi bogate în amidon, de culturi de plante zaharoase și de plante oleaginoase

134. Comisia va considera că ajutoarele de exploatare acordate biocombustibililor produși pe bază de cereale și de alte culturi bogate în amidon, de culturi de plante zaharoase și de plante oleaginoase, astfel cum sunt definite în propunerea COM(2012)595⁶⁴ a Comisiei, sunt compatibile cu piața internă în cazul în care fiecare dintre următoarele condiții este îndeplinită:
- (a) Ajutoarele se acordă prin intermediul unei proceduri de licitare cu adevărat concurențiale⁶⁵, bazată pe criterii clare, transparente și nediscriminatorii.
 - (b) Măsura este concepută astfel încât să compenseze diferența dintre costurile de exploatare variabile suportate de beneficiar și prețul pieței.
 - (c) Toți biocombustibilii care îndeplinesc criteriile în materie de durabilitate sunt eligibili.
 - (d) Ajutoarele se acordă numai instalațiilor care au început să funcționeze înainte de 31 decembrie 2013.
 - (e) Ajutoarele se acordă numai până la amortizarea completă a instalației, în conformitate cu normele contabile obișnuite.
 - (f) Orice ajutor pentru investiții primit anterior trebuie dedus din ajutoarele de exploatare.

Biocombustibili avansați

135. Ajutoarele de exploatare pentru biocombustibili, alții decât biocombustibilii produși pe bază de cereale și de alte culturi bogate în amidon, de culturi de plante zaharoase și de plante oleaginoase, pot fi considerate compatibile, atâ timp cât sunt respectate condițiile aplicate biocombustibililor produși pe bază de cereale și de alte culturi bogate în amidon, de culturi de plante zaharoase și de plante oleaginoase sau dacă este îndeplinită fiecare dintre următoarele condiții:
- (a) Ajutorul nu depășește diferența dintre costul energiei produse din surse regenerabile⁶⁶ și prețul pieței pentru tipul de energie în cauză. Costurile de producție trebuie actualizate cel puțin o dată la [2] ani, pentru a se asigura respectarea prezentei condiții.

⁶⁴ Odată cu adoptarea directivei, Comisia va aplica definițiile în textul final.

⁶⁵ Pentru ca procedura de licitare să fie concurențială, ar trebui ca la aceasta să participe un număr suficient de întreprinderi; bugetul aferent procedurii de licitare ar trebui să fie constrângător, în sensul că nu toți ofertanții pot beneficia de ajutor și că ajutorul trebuie să se acorde pe baza ofertei inițiale prezentate de ofertant. În plus, procedura poate fi progresivă (cu un plafon sau un preț de rezervă impus în diferite etape ale procedurii de licitare) pentru a garanta faptul că procedura de licitare concurențială nu antrenează o supracompensare.

⁶⁶ Costurile de producție pot include amortizarea unor investiții suplimentare realizate pentru protecția mediului și o rată normală de rentabilitate care nu depășește ratele de referință înregistrate în mod obișnuit în sectorul în cauză.

- (b) Măsura este concepută astfel încât să compenseze diferența dintre costurile de exploatare variabile suportate de beneficiar și prețul pieței.
- (c) Ajutoarele pentru investiții se deduc din costurile de producție.
- (d) Ajutoarele se acordă numai până la amortizarea completă a instalației, în conformitate cu normele contabile obișnuite.

Ajutoare acordate biocombustibililor prin intermediul unor reduceri ale accizelor sau ale cotelor de impozitare

136. În cazul în care ajutoarele de exploatare în favoarea biocombustibililor se acordă prin intermediul unor reduceri ale accizelor sau ale impozitelor, condițiile prevăzute la punctele 134 și 135 nu sunt adecvate în astfel de circumstanțe. Prin urmare, Comisia va evalua dacă statul membru poate dovedi că, pentru tipul de energie în cauză, costurile de producție⁶⁷ sunt mai mari decât prețul pieței. Statele membre trebuie să țină seama de prețurile cotate la piețele bursiere relevante pentru a demonstra un nivel rezonabil al costurilor de producție.
137. Pentru a stimula utilizarea altor biocombustibili decât cei produși pe bază de cereale și de alte culturi bogate în amidon, de culturi de plante zaharoase și de plante oleaginoase, ajutoarele de exploatare acordate acelor biocombustibili sunt limitate la [50] % din costurile suplimentare prevăzute la punctul 135(a). O abordare diferențiată poate fi aplicată numai în cazul altor biocombustibili decât cei produși pe bază de cereale și de alte culturi bogate în amidon, de culturi de plante zaharoase și de plante oleaginoase.

5.3 Măsuri în domeniul eficienței energetice, inclusiv cogenerarea și rețeaua de termoficare și de răcire

138. UE și-a fixat ca obiectiv reducerea cu 20 % a consumului de energie primară până în 2020. Mai precis, UE a adoptat Directiva privind eficiența energetică (denumită în continuare DEE)⁶⁸, care stabilește un cadru comun pentru promovarea eficienței energetice în cadrul Uniunii și al cărei obiectiv global constă în realizarea obiectivului principal fixat de Uniune de a spori eficiența energetică până în 2020 și de a deschide calea spre alte îmbunătățiri ale eficienței energetice după această dată.

Obiectiv comun

139. Prin derogare de la dispozițiile prevăzute la secțiunea 5.1.1, pentru a se garanta faptul că ajutoarele contribuie la sporirea nivelului de protecție a mediului, ajutoarele acordate în favoarea rețelelor de termoficare și de răcire și a cogenerării de energie termică și electrică (denumită în continuare CHP) vor fi compatibile numai dacă sunt acordate unei unități de cogenerare cu randament ridicat și unor rețele de termoficare și de răcire centralizate eficiente din punct de vedere

⁶⁷ A se vedea nota de subsol 14.

⁶⁸ Directiva 2012/27/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 privind eficiența energetică, de modificare a Directivelor 2009/125/CE și 2010/30/UE și de abrogare a Directivelor 2004/8/CE și 2006/32/CE, JO L 315, 14.11.2012, p. 1.

energetic. Pentru măsurile cofinanțate de fondurile structurale și de investiții europene, statele membre se pot baza pe argumentele prezentate în cadrul programelor operaționale relevante.

140. Unul dintre principiile fundamentale ale legislației UE în domeniul gestionării deșeurilor este așa-numita ierarhie a deșeurilor, care stabilește o ordine a priorităților între diferitele modalități de a trata deșeurile⁶⁹. Ajutoarele de stat acordate în favoarea cogenerării și a instalațiilor de termoficare ce utilizează deșeurile, inclusiv căldura reziduală, ca și combustibil de alimentare se pot dovedi o contribuție pozitivă la protecția mediului, cu condiția ca ele să nu eludeze acest principiu.
141. Pentru a demonstra contribuția unor ajutoare care se notifică individual la creșterea nivelului de protecție a mediului, statul membru poate utiliza, pe cât posibil în termeni cuantificabili, o serie de indicatori, în special cantitatea de energie economisită grație unei mai bune performanțe energetice și unei productivități energetice mai ridicate sau îmbunătățirea eficienței generate de o reducere a consumului de energie și de combustibil.

Necesitatea unui intervenții a statului

142. Măsurile de îmbunătățire a eficienței energetice vizează externalitățile negative prevăzute la punctul 41 prin crearea unor stimulente individuale destinate atingerii obiectivelor de mediu în materie de eficiență energetică și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră. O disfuncționalitate specifică a pieței, care poate apărea în domeniul măsurilor privind eficiența energetică, vizează măsurile în domeniul eficienței energetice în clădiri. În cazul în care se are în vedere întreprinderea unor lucrări de renovare într-o clădire, beneficiile măsurilor de eficiență energetică nu îi revin, în general, proprietarului clădirii care suportă, în mod normal, costurile de renovare, ci chiriașului. Prin urmare, Comisia consideră că ajutorul de stat poate fi necesar pentru a promova investiții în eficiența energetică în vederea îndeplinirii obiectivelor DEE.

Efectul stimulat

143. Efectul stimulat al ajutoarelor va fi analizat pe baza condițiilor prevăzute la secțiunea 5.1 din prezentele orientări.
144. În ceea ce privește DEE, Comisia reamintește că prezenta directivă constrânge statele membre să atingă anumite obiective, inclusiv în domeniul renovării clădirilor, în vederea îmbunătățirii eficienței energetice a acestora și în domeniul consumului final de energie. Cu toate acestea, numai întreprinderile care nu sunt considerate a fi IMM-uri în temeiul DEE sunt supuse obligației unui audit energetic. Prin urmare, se pot acorda ajutoare de stat în favoarea IMM-urilor pentru efectuarea auditului energetic. Acest lucru nu aduce atingere evaluării efectului stimulat al ajutoarelor de stat acordate în favoarea unor măsuri privind eficiența energetică prevăzute de auditul energetic sau realizate ca urmare a

⁶⁹ Prin ierarhia deșeurilor se înțelege (a) prevenirea, (b) pregătirea în vederea unei reutilizări, (c) reciclarea, (d) alte operațiuni de valorificare, de exemplu valorificarea energetică și (e) eliminarea deșeurilor. A se vedea articolul 4 alineatul (1) din Directiva 2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 noiembrie 2008 privind deșeurile și de abrogare a anumitor directive (Directiva-cadru privind deșeurile), JO L 312, 22.11.2008, p. 3.

acestui sau a unor măsuri care rezultă din alte instrumente, cum ar fi sistemele de gestionare a energiei și sistemele de management de mediu.

Caracterul adecvat

145. Ajutoarele de stat pot fi considerate un instrument adecvat pentru finanțarea de măsuri privind eficiența energetică. Atunci când evaluează ajutoarele de stat acordate, în special pentru renovarea clădirilor, în vederea îmbunătățirii eficienței energetice a acestora, un instrument financiar instituit de statul membru în cauză pentru finanțarea lucrărilor de renovare poate fi considerat drept un instrument adecvat pentru acordarea unui ajutor de stat.
146. În cazul măsurilor privind eficiența energetică, un avans rambursabil poate fi considerat drept un instrument adecvat de ajutor de stat, în special în cazul în care veniturile obținute ca urmare a măsurii de eficiență energetică sunt incerte.

Proporționalitatea

Ajutoare pentru investiții

147. Costurile eligibile sunt definite ca fiind costurile suplimentare de investiție prevăzute la punctul 78. Pentru măsurile privind eficiența energetică, scenariul contrafactual poate fi dificil de stabilit, în special în cazul proiectelor integrate. Pentru astfel de proiecte, Comisia este dispusă să aibă în vedere un indicator pentru a determina costurile eligibile, astfel cum sunt stabilite la punctul 80.
148. Se vor aplica intensitățile ajutorului prevăzute în anexa 1.

Ajutoare de exploatare acordate în favoarea unor măsuri privind eficiența energetică

149. Prin derogare de la secțiunea 5.1.5, Comisia va considera că ajutoarele de exploatare acordate în favoarea unor măsuri privind eficiența energetică sunt proporționale numai în cazul în care sunt îndeplinite următoarele condiții:
- (a) Ajutoarele se limitează la compensarea costurilor de producție nete suplimentare care rezultă din investiție, luându-se în considerare beneficiile generate de economisirea de energie⁷⁰. La stabilirea valorii ajutorului de exploatare, orice ajutor pentru investiții acordat întreprinderii în cauză pentru noua instalație trebuie să fie dedus din costurile de producție.
- (b) Ajutoarele de exploatare se acordă pe o perioadă limitată de cinci ani.

Ajutoare de exploatare acordate în favoarea unei unități de cogenerare cu randament ridicat, eficientă din punct de vedere energetic

150. Ajutoarele de exploatare pentru instalații de cogenerare cu randament ridicat pot fi acordate:

⁷⁰ Conceptul de „costuri de producție” trebuie înțeles ca excluzând orice ajutor, dar incluzând un nivel normal al profitului.

- (a) întreprinderilor care asigură distribuirea de energie electrică și termică pentru populație, în cazul în care costurile de producție ale unei asemenea energii electrice sau termice depășesc prețul pieței;
 - (b) pentru utilizarea industrială a producției combinate de energie electrică și termică, în cazul în care se poate demonstra că, prin folosirea tehnicii respective, costul de producție al unei unități de energie care utilizează acea tehnică este superior prețului pieței pentru o unitate de energie convențională.
151. Ajutoarele de exploatare destinate sprijinirii producției aferente unor noi instalații de cogenerare pot fi acordate pe baza condițiilor aplicabile ajutoarelor de exploatare acordate pentru energia produsă din tehnologii regenerabile utilizate, astfel cum sunt definite în secțiunea 5.2.
152. Ajutoarele de exploatare destinate sprijinirii producției aferente unor instalații de cogenerare existente pot fi acordate pe baza condițiilor aplicabile ajutoarelor de exploatare acordate unor centrale pe biomasă, astfel cum sunt definite în secțiunea 5.2.

5.4 Ajutoare acordate pentru utilizarea eficientă a resurselor și, în special, ajutoare pentru gestionarea deșeurilor

5.4.1. Utilizarea eficientă a resurselor

153. Inițiativa emblematică „O Europă eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor” din cadrul Strategiei Europa 2020 vizează o creștere durabilă prin identificarea și crearea de noi oportunități de creștere economică, și anume prin intermediul unor mijloace de producție noi și inovatoare. Aceasta descrie modul în care se poate realiza o astfel de creștere, reducând totodată utilizarea resurselor și diminuând impactul global asupra mediului.
154. Disfuncționalitățile pieței, astfel cum au fost identificate mai sus, la punctul 41, sunt deosebit de relevante pentru utilizarea eficientă a resurselor. În plus, se întâmplă destul de rar ca disfuncționalitățile pieței din acest domeniu să fie remediate cu ajutorul altor politici și măsuri, cum ar fi impozitarea sau reglementările. În astfel de cazuri, ajutoarele de stat se pot dovedi necesare.
155. Pentru măsurile individuale, statele membre trebuie să demonstreze că există avantaje cuantificabile în acest domeniu de politică, cum ar fi, în special, volumul resurselor economisite sau câștigurile provenite din utilizarea eficientă a resurselor.
156. Comisia reamintește că, având în vedere legăturile strânse cu noile metode de producție inovatoare, măsurile care încurajează o utilizare eficientă a resurselor pot beneficia, după ce sunt îndeplinite criteriile relevante, de un bonus suplimentar pentru ecoinovare prevăzut la punctul 82.

5.4.2 Ajutoare pentru gestionarea deșeurilor

157. Mai precis, prevenirea, reutilizarea și reciclarea deșeurilor au fost identificate în cel de al șaptelea program de acțiune pentru mediu al UE ca fiind una dintre prioritățile absolute ale Uniunii. Unul din principiile fundamentale ale legislației UE în domeniul gestionării deșeurilor este așa-numita ierarhie a deșeurilor, care

stabilește o ordine a priorităților între diferitele modalități de a trata deșeurile⁷¹. Alt concept-cheie este principiul „poluatorul plătește” (PPP), descris la punctul 50, conform căruia întreprinderile trebuie să suporte costurile daunelor pe care activitățile lor le cauzează asupra mediului.

158. Ajutoarele de stat pentru gestionarea deșeurilor (inclusiv activitățile de reutilizare, de reciclare și de valorificare) pot aduce o contribuție pozitivă la protecția mediului, cu condiția ca ele să nu eludeze aceste principii. Aceasta cuprinde reutilizarea sau reciclarea apei ori a mineralelor care, în caz contrar, nu ar fi utilizate ca deșeuri. Ținând seama de PPP, în special, întreprinderile care generează deșeuri nu ar trebui să fie scutite de costurile legate de tratarea acestor deșeuri. În plus, funcționarea normală a piețelor materialelor secundare nu ar trebui să fie afectată în mod negativ.
159. Prin derogare de la punctul 37 și următoarele, Comisia va considera că ajutoarele pentru gestionarea deșeurilor urmăresc un obiectiv de interes comun în conformitate cu principiile pentru gestionarea deșeurilor menționate anterior, în cazul în care sunt îndeplinite următoarele condiții cumulate:
- (a) investiția vizează reducerea deșeurilor generate de alte întreprinderi și nu cuprinde deșeurile generate de beneficiarul ajutorului;
 - (b) ajutorul nu scutește în mod indirect poluatorii de o sarcină pe care ar trebui să o suporte în temeiul legislației Uniunii sau de o sarcină care ar trebui considerată ca fiind un cost normal pentru acești poluatori;
 - (c) investiția depășește stadiul actual al tehnologiei⁷² sau utilizează tehnologii convenționale într-un mod inovator, în special pentru a se avansa în direcția creării unei economii circulare care să folosească deșeurile drept resursă;
 - (d) fără ajutor, materialele tratate ar fi utilizate sau tratate într-un mod mai puțin ecologic; precum și
 - (e) investiția nu contribuie doar la creșterea cererii de materiale de reciclat, ci antrenează o intensificare a colectării materialelor respective.
160. Ajutoarele care, contrar dispozițiilor de la punctul 159(a), sunt destinate gestionării propriilor deșeuri ale beneficiarului vor fi evaluate pe baza criteriilor generale menționate în secțiunea 5.1 aplicabile ajutoarelor acordate întreprinderilor care depășesc standardele Uniunii sau care sporesc protecția mediului în absența unor standarde ale Uniunii în sensul punctului 35(c).

5.5 Ajutoare pentru captarea și stocarea dioxidului de carbon (CSC)

⁷¹ Prin ierarhia deșeurilor se înțelege (a) prevenirea, (b) pregătirea în vederea unei reutilizări, (c) reciclarea, (d) alte operațiuni de valorificare, de exemplu valorificarea energetică și (e) eliminarea deșeurilor. A se vedea articolul 4 alineatul (1) din Directiva 2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 noiembrie 2008 privind deșeurile și de abrogare a anumitor directive (Directiva-cadru privind deșeurile), JO L 312, 22.11.2008, p. 3.

⁷² Stadiul actual al tehnologiei reprezintă un proces în care utilizarea unui deșeu pentru fabricarea unui produs finit constituie o practică obișnuită și rentabilă din punct de vedere economic. După caz, conceptul de „stadiu actual al tehnologiei” trebuie interpretat prin prisma pieței comune și a tehnologiilor de la nivelul Uniunii.

161. Așa cum se recunoaște în Directiva privind CSC⁷³ și în Comunicarea Comisiei privind viitorul captării și stocării carbonului în Europa⁷⁴, captarea și stocarea dioxidului de carbon (CSC) este o tehnologie care poate contribui la atenuarea schimbărilor climatice. În cadrul tranziției către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon în toate domeniile, tehnologia de CSC poate concilia cererea de combustibili fosili cu necesitatea de a reduce emisiile de gaze cu efect de seră. În unele sectoare industriale, CSC poate fi unica opțiune tehnologică în măsură să reducă emisiile aferente proceselor la scara necesară pe termen lung. Atunci când nu există nicio alternativă la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, CSC poate completa eforturile de reducere. Având în vedere că costul captării și stocării este o barieră importantă în calea adoptării CSC, ajutoarele de stat pot contribui la favorizarea dezvoltării acestei tehnologii.
162. Ajutoarele se pot acorda pentru a sprijini centralele electrice cu combustibil fosil sau alte instalații industriale echipate cu sisteme de captare, de transport și de stocare a CO₂ sau elemente individuale ale lanțului de CSC.
163. Deși UE a luat mai multe inițiative pentru a aborda externalitățile negative, inițiativele respective pot să nu aibă rezultate eficiente pe piață. Mai ales EU ETS și taxele naționale pe CO₂ internalizează costurile emisiilor de gaze cu efect de seră, fapt care nu poate asigura (încă) realizarea obiectivelor pe termen lung ale UE în materie de reducere a emisiilor de dioxid de carbon. Prin derogare de la secțiunea 5.1.2, Comisia consideră, așadar, că, pentru moment, ajutoarele pentru CSC abordează o disfuncționalitate reziduală a pieței, cu excepția cazului în care se dovedește că o astfel de disfuncționalitate a pieței nu mai există.
164. Prin derogare de la secțiunea 5.1.1, pentru a promova obiectivele pe termen lung de reducere a emisiilor de dioxid de carbon, Comisia consideră că ajutoarele contribuie la obiectivul comun de protecție a mediului. Prin derogare de la secțiunea 5.1.3 și fără a aduce atingere mai ales reglementărilor UE din acest domeniu, Comisia va considera că ajutoarele au un caracter adecvat, cu condiția îndeplinirii tuturor celorlalte condiții.
165. Ajutoarele pentru sprijinirea proiectelor de CSC nu includ ajutoarele pentru instalațiile care emit CO₂ ca atare (instalații industriale sau centrale electrice), ci doar ajutoare pentru costurile suplimentare legate de captarea, transportul și stocarea CO₂ emis. Prin urmare, prin derogare de la secțiunea 5.1.5, este general acceptat faptul că scenariul contrafactual ar consta într-o situație în care proiectul nu este realizat. Având în vedere acest scenariu contrafactual, costurile eligibile sunt definite ca fiind deficitul de finanțare. Se iau în considerare toate veniturile, inclusiv, de exemplu, economiile generate de o necesitate redusă de finanțare a certificatelor ETS, finanțările din programul NER300 și din Programul energetic european pentru redresare (PEER)⁷⁵.

⁷³ Directiva 2009/31/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind stocarea geologică a dioxidului de carbon și de modificare a Directivei 85/337/CEE a Consiliului, precum și a Directivelor 2000/60/CE, 2001/80/CE, 2004/35/CE, 2006/12/CE, 2008/1/CE și a Regulamentului (CE) nr. 1013/2006 ale Parlamentului European și ale Consiliului (JO L 140, 5.6.2009, p. 114).

⁷⁴ COM (2013) 180 final, 27.3.2013.

⁷⁵ Decizia 2010/670/UE (finanțarea NER300) și Regulamentul 2010/1233/UE de modificare a Regulamentului 2009/663/CE (finanțarea PEER).

166. Comisia va evalua efectele de denaturare ale ajutorului pe baza criteriilor stabilite în secțiunea 5.1.6, ținând seama de următoarele elemente pozitive: existența unor modalități de partajare a cunoștințelor, deschiderea infrastructurii pentru părți terțe și existența unui impact pozitiv al sprijinului acordat elementelor individuale ale lanțului de CSC asupra altor instalații cu combustibil fosil deținute de beneficiar.

5.6 Ajutoare sub formă de reduceri sau de scutiri de taxe de mediu

167. Taxele de mediu sunt impuse pentru a spori costurile comportamentelor dăunătoare mediului, descurajând, astfel, aceste comportamente și sporind nivelul de protecție a mediului. În principiu, taxele de mediu ar trebui să reflecte costurile sociale ale emisiilor și, în consecință, cuantumul taxei plătite pe unitate de emisii ar trebui să fie același pentru toate întreprinderile emițătoare. Deși reducerile sau scutirile de taxe de mediu pot afecta negativ acest obiectiv, statele membre pot considera necesar, în unele cazuri, să stabilească niveluri în general mai ridicate ale taxelor și să evite ca, din cauza taxelor de mediu respective, întreprinderile care sunt afectate în mod deosebit de taxă să se afle într-o situație concurențială dificilă⁷⁶.
168. Într-adevăr, un nivel în general mai ridicat al taxelor de mediu poate fi facilitat de acordarea unui regim fiscal mai favorabil unor întreprinderi. În consecință, reducerile sau scutirile de taxe de mediu⁷⁷ pot contribui, cel puțin indirect, la asigurarea unui nivel mai ridicat de protecție a mediului. Cu toate acestea, nu ar trebui subminat obiectivul global al taxei de mediu aplicate comportamentului dăunător mediului. Reducerile de taxe ar trebui să fie necesare și să se bazeze pe criterii obiective, transparente și nediscriminatorii, iar întreprinderile în cauză ar trebui să contribuie la creșterea protecției mediului.
169. În vederea evaluării ajutoarelor de stat sub formă de reduceri sau scutiri de taxe de mediu (denumite în continuare „reduceri de taxe”), Comisia va aplica, așadar, numai condițiile stabilite în prezenta secțiune și în secțiunea 5.1.7.
170. Prezenta secțiune nu se va aplica ajutoarelor acordate sub formă de reduceri de taxe pentru a sprijini investițiile ecologice reglementate de alte secțiuni ale prezentelor orientări, cum ar fi pentru sprijinirea energiei din surse regenerabile sau a cogenerării de energie electrică și energie termică. Aceste ajutoare vor fi evaluate în temeiul secțiunilor specifice ale prezentelor orientări referitoare la tehnologiile respective.
171. Comisia va autoriza scheme de ajutoare pentru o perioadă de maximum [zece] ani. După această perioadă, dacă reevaluează caracterul adecvat al măsurilor de ajutor în cauză, statul membru poate notifica din nou măsura.

⁷⁶ În multe cazuri, întreprinderile care beneficiază de reduceri de taxe sunt cele cu comportamentul cel mai dăunător vizat de taxă.

⁷⁷ O modalitate de a face acest lucru este acordarea unor compensații sub formă de credite fiscale, întreprinderile nefiind scutite de taxă, ci primind o compensație forfetară pentru aceasta.

172. Comisia va considera că reducerile de taxe nu subminează obiectivul general urmărit și contribuie, cel puțin indirect, la creșterea nivelului de protecție a mediului dacă un stat membru demonstrează că (i) reducerile vizează în mod corespunzător întreprinderile cele mai afectate de mărirea taxelor și că (ii) în general, este aplicabilă o cotă de impozitare mai ridicată.
173. Dacă taxele de mediu sunt armonizate, Comisia poate aplica o metodă simplificată pentru a evalua necesitatea și proporționalitatea ajutorului. Pentru toate celelalte taxe de mediu, este necesară o evaluare mai aprofundată a necesității și proporționalității ajutorului.

Cazul 1: Taxe de mediu armonizate

174. Comisia va considera ajutorul sub formă de reduceri de taxe necesar și proporțional, cu condiția ca beneficiarii să plătească cel puțin nivelul minim al taxei UE stabilit prin directiva relevantă aplicabilă și ca alegerea beneficiarilor să se bazeze pe criterii obiective și transparente, iar ajutorul să se acorde, în principiu, în același mod tuturor concurenților din același sector sau de pe aceeași piață relevantă⁷⁸, dacă aceștia se află într-o situație de fapt similară.
175. Dacă beneficiarii plătesc mai puțin decât nivelul minim al taxei stabilite la nivelul UE prin directiva relevantă aplicabilă, ajutoarele vor fi evaluate pe baza condițiilor pentru taxele de mediu nearmonizate prevăzute la punctele 176-179.

Cazul 2: Taxe de mediu nearmonizate

176. În cazul unei taxe aplicate produselor energetice utilizate pentru producerea energiei electrice, furnizorul de energie electrică este cel care trebuie să plătească taxa. Cu toate acestea, prețul energiei electrice crește în cazul în care costurile taxei sunt transferate consumatorului de energie electrică (costuri indirecte aferente taxei). În acest caz, efectul taxei asupra marilor consumatori de energie este comparabil cu cel al transferării costurilor certificatelor ETS și includerii lor în prețul energiei electrice (costuri indirecte aferente emisiilor). În acest caz, reducerile de taxe pot fi acordate sub forma unei compensații pentru costurile fiscale indirecte transferate consumatorului de energie electrică. Comisia va considera că măsura este compatibilă numai în următoarele cazuri:
- (a) o astfel de reducere de taxe este necesară dacă ponderea comerțului cu țări terțe în acest sector este mai mare de [10] %, iar costurile suplimentare indirecte aferente taxei duc la o creștere substanțială a costurilor de producție, calculată ca o proporție a valorii adăugate brute a costurilor fiscale indirecte care se ridică la cel puțin [5] % din valoarea adăugată brută⁷⁹;

⁷⁸ Astfel cum este definită în Comunicarea Comisiei privind definirea pieței relevante în sensul dreptului comunitar al concurenței (JO C 372, 9.12.1997, p. 5).

⁷⁹ Au fost utilizate criterii similare pentru a stabili anexa II la Orientările privind anumite măsuri de ajutor de stat acordate în contextul schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect

- (b) o astfel de reducere de taxe este proporțională dacă beneficiarii plătesc cel puțin 20 % din sarcina fiscală indirectă și
 - (c) reducerea de taxe este plătită ca sumă forfetară, compensând costurile taxei pe baza nivelurilor anterioare ale consumului sau ale producției.
177. Pentru toate celelalte taxe de mediu nearmonizate, pentru a demonstra necesitatea și proporționalitatea ajutorului, un stat membru ar trebui să definească clar domeniul de aplicare al reducerilor de taxe. În acest scop, un stat membru ar trebui să furnizeze informații referitoare la sectoarele sau categoriile de beneficiari vizate de reducerea de taxe și la principalii beneficiari din fiecare sector sau categorie în cauză, ținând cont mai ales de cifra de afaceri, de cotele de piață și de valoarea bazei impozabile.
178. Comisia va considera că ajutorul este necesar în cazul în care sunt îndeplinite următoarele condiții cumulative:
- (a) alegerea beneficiarilor se bazează pe criterii obiective și transparente, iar ajutorul se acordă, în principiu, în același mod tuturor concurenților din același sector sau de pe aceeași piață relevantă⁸⁰, dacă aceștia se află într-o situație de fapt similară;
 - (b) taxa de mediu fără reducere duce la o creștere substanțială a costurilor de producție, calculată ca o proporție a valorii adăugate brute pentru fiecare sector sau categorie de beneficiari individuali;
 - (c) creșterea substanțială a costurilor de producție nu ar putea fi transferată consumatorilor fără a determina scăderi semnificative ale vânzărilor⁸¹.
179. Comisia va considera că ajutorul este proporțional în cazul în care este îndeplinită una dintre următoarele condiții:
- (a) beneficiarii ajutorului plătesc cel puțin 20 % din cuantumul taxei de mediu naționale;
 - (b) reducerea de taxe este condiționată de încheierea unor acorduri între statul membru și beneficiari sau asociațiile de beneficiari prin care beneficiarii sau asociațiile de beneficiari se angajează să realizeze obiective de protecție a mediului care au același efect ca în cazul în care beneficiarii ar plăti cel puțin 20 % din cuantumul taxei naționale sau ca în cazul în care s-ar aplica nivelul minim al taxei UE. Aceste acorduri sau angajamente pot avea ca obiect, printre altele, reducerea consumului de energie, reducerea

de seră după 2012 [Comunicarea Comisiei SWD(2012) 130 final, SWD(2012) 131 final, JO C 158, 5.6.2012, p. 4].

⁸⁰ Astfel cum este definită în Comunicarea Comisiei privind definirea pieței relevante în sensul dreptului comunitar al concurenței (JO C 372, 9.12.1997, p. 5).

⁸¹ În această privință, statele membre pot prezenta estimări privind, *inter alia*, elasticitatea prețului produselor din sectorul în cauză de pe piața geografică relevantă (a se vedea nota de subsol XXX), precum și estimări privind vânzările neefectuate sau profiturile reduse ale întreprinderilor din sectorul sau categoria în cauză.

emisiilor sau oricare altă măsură privind mediul și trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- i conținutul acordurilor este negociat de statul membru, prevede obiectivele și stabilește un calendar pentru atingerea acestora;
- ii statul membru asigură o monitorizare independentă⁸² și la timp a angajamentelor asumate în cadrul acestor acorduri;
- iii acordurile sunt revizuite periodic în funcție de evoluțiile tehnologice și de alt tip și prevăd un regim de sancțiuni eficiente aplicabile în cazul în care nu se respectă angajamentele în cauză.

5.7 Ajutoare sub formă de reduceri ale sprijinului financiar pentru energia electrică din surse regenerabile⁸³

180. Finanțarea sprijinului acordat energiei din surse regenerabile prin taxe nu vizează ca atare o externalitate negativă și, în consecință, nu are niciun efect direct asupra mediului, însă poate duce la creșterea prețurilor energiei electrice. Creșterea prețurilor energiei electrice poate fi explicită, printr-o taxă specifică percepută de la consumatorii de energie electrică pe lângă prețul energiei electrice sau indirect, prin costuri suplimentare suportate de furnizorii de energie electrică din cauza obligației de a cumpăra energie din surse regenerabile, costuri care sunt ulterior transferate clienților lor, consumatorii de energie electrică. Un exemplu tipic ar fi achiziționarea obligatorie de către furnizorii de energie electrică a unui anumit procentaj de energie din surse regenerabile prin certificate verzi pentru care furnizorul nu primește nicio compensație.
181. În principiu, toți consumatorii de energie ar trebui să suporte costurile finanțării sprijinului acordat energiei din surse regenerabile. Cu toate acestea, pot fi necesare unele reduceri pentru a asigura o bază de finanțare suficientă pentru sprijinirea energiei din surse regenerabile⁸⁴. Pentru a evita ca întreprinderile afectate în mod deosebit de finanțarea sprijinului acordat energiei din surse regenerabile să fie plasate într-o situație concurențială dificilă, statele membre pot opta pentru compensarea parțială a costurilor suplimentare pentru a facilita finanțarea generală a sprijinului acordat energiei din surse regenerabile și a evita relocarea emisiilor de dioxid de carbon. Dacă nu se acordă compensații întreprinderilor afectate în mod deosebit, acceptarea de către publicul larg a

⁸² În acest context, este irelevant dacă monitorizarea se realizează de către un organism public sau de către unul privat.

⁸³ Legislația privind piața internă [Directiva 2009/72/CE din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă a energiei electrice și de abrogare a Directivei 2003/54/CE, Regulamentul (CE) nr. 714/2009 din 13 iulie 2009 privind condițiile de acces la rețea pentru schimburile transfrontaliere de energie electrică și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1228/2003, precum și codurile de rețea și orientările ulterioare], nu permite subvenționarea încrucișată a consumatorilor în cadrul regimurilor tarifare.

⁸⁴ Pentru a asigura o contribuție în general ridicată a consumatorilor de energie electrică la finanțarea sprijinului acordat energiei din surse regenerabile, ar putea fi necesar ca unii consumatori de energie electrică să beneficieze de condiții mai favorabile, mai ales pentru a se evita relocarea emisiilor de dioxid de carbon.

stabilirii unor măsuri ambițioase de sprijinire a energiei din surse regenerabile poate fi limitată. Pe de altă parte, dacă aceste compensații sunt prea ridicate sau dacă sunt acordate unui număr prea mare de consumatori de energie electrică, acceptarea de către publicul larg a sprijinirii energiei din surse regenerabile poate fi, de asemenea, afectată negativ.

182. Pentru evaluarea ajutoarelor de stat destinate să compenseze finanțarea sprijinului acordat energiei din surse regenerabile, Comisia va aplica doar condițiile stabilite în prezenta secțiune și în secțiunea 5.1.7.
183. Pentru a asigura faptul că ajutoarele servesc la facilitarea finanțării sprijinului acordat energiei din surse regenerabile, statele membre vor trebui să demonstreze că costurile suplimentare reflectate în prețurile mai ridicate ale energiei electrice suportate de beneficiari rezultă exclusiv din sprijinul acordat energiei din surse regenerabile. Costurile suplimentare nu pot depăși finanțarea sprijinului acordat energiei din surse regenerabile⁸⁵.
184. Pentru a asigura faptul că ajutoarele au un efect asupra mediului, acestea ar trebui să fie bine direcționate, astfel încât să se evite ca, fără o reducere a sarcinii asupra costurilor, anumite sectoare să se confrunte cu riscul de delocalizare în afara UE. Ajutoarele ar trebui să se limiteze la sectoarele expuse unui risc semnificativ de relocare a emisiilor de dioxid de carbon din cauza finanțării sprijinului acordat energiei din surse regenerabile. În consecință, ajutoarele pot fi acordate numai dacă ponderea comerțului cu țări terțe în acest sector este mai mare de [10] %, iar costurile finanțării sprijinului acordat energiei din surse regenerabile duc la o creștere substanțială a costurilor de producție calculată ca o proporție a valorii adăugate brute care se ridică la cel puțin [5] %⁸⁶.

[În cadrul consultării publice, opiniile referitoare la această dispoziție sunt extrem de binevenite.]

185. În cadrul sectorului eligibil, statele membre trebuie să se asigure că alegerea beneficiarilor se bazează pe criterii obiective și transparente, iar ajutoarele se acordă, în principiu, în același mod tuturor concurenților din același sector sau de pe aceeași piață relevantă⁸⁷, dacă aceștia se află într-o situație de fapt similară.

⁸⁵ Modalitatea cea mai directă de a demonstra legătura cauzală este prin trimiterea la o taxă sau o prelevare, separată de prețul energiei electrice, care este dedicată finanțării sprijinului acordat energiei din surse regenerabile. O modalitate indirectă de a demonstra costurile suplimentare ar fi să se calculeze impactul costurilor nete mai ridicate determinate de certificatele verzi pentru furnizorii de energie electrică și apoi să se calculeze impactul lor asupra prețului energiei electrice, presupunând că costurile nete mai ridicate sunt transferate mai departe de către furnizori.

⁸⁶ Au fost utilizate criterii similare pentru a stabili anexa II la Orientările privind anumite măsuri de ajutor de stat acordate în contextul schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră după 2012 [Comunicarea Comisiei SWD(2012) 130 final, SWD(2012) 131 final, JO C 158, 5.6.2012, p. 4].

⁸⁷ Astfel cum este definită în Comunicarea Comisiei privind definirea pieței relevante în sensul dreptului comunitar al concurenței (JO C 372, 9.12.1997, p. 5).

186. Comisia va considera că ajutorul este proporțional în cazul în care sunt îndeplinite următoarele condiții cumulative:
- (a) compensația este plătită ca sumă forfetară. Ajutorul poate fi plătit beneficiarului în anul în care sunt suportate costurile sau în anul următor. Dacă ajutorul este plătit în anul în care sunt suportate costurile, trebuie să existe un mecanism de monitorizare *ex post* pentru a se garanta faptul că orice plată excedentară a ajutorului va fi rambursată înainte de data de 1 iulie a anului următor;
 - (b) beneficiarii ajutorului plătesc cel puțin [15] % din costurile suplimentare fără reducere până la [31.12.2017] și [20 %] începând de la [1.1.2018].

5.8 Ajutoare pentru infrastructura energetică

187. O infrastructură energetică modernă este crucială pentru o piață integrată a energiei și pentru a permite Uniunii să își realizeze obiectivele mai ample în materie climatică și energetică. Comisia a estimat că, până în 2020, nevoile totale în materie de investiții în infrastructurile energetice de importanță europeană sunt de circa 200 de miliarde EUR⁸⁸. Această estimare s-a bazat pe o evaluare a infrastructurii necesare cu ajutorul căreia Europa să își realizeze obiectivele de politică globale ce vizează finalizarea pieței interne a energiei, garantarea securității aprovizionării și facilitarea integrării surselor regenerabile de energie. În cazul în care operatorii de pe piață nu pot furniza infrastructura necesară, pot fi necesare ajutoare de stat pentru a se depăși disfuncționalitățile pieței și a se asigura satisfacerea nevoilor considerabile ale Uniunii în materie de infrastructură. Acest lucru este valabil mai ales pentru proiectele de infrastructură care au un impact transfrontalier sau care contribuie la coeziunea regională.

5.8.1 Obiectiv de interes comun

188. Infrastructura energetică este o condiție indispensabilă pentru o piață internă funcțională. Prin urmare, ajutoarele destinate infrastructurii energetice consolidează piața internă a energiei. Acestea îmbunătățesc, de exemplu, stabilitatea sistemului, adecvarea generării, integrarea diferitelor surse de energie și aprovizionarea cu energie în rețelele subdezvoltate. Prin derogare de la secțiunea 5.1.1, Comisia consideră, așadar, că ajutoarele destinate infrastructurii energetice sunt benefice pieței interne, realizând, astfel, un obiectiv de interes comun.

5.8.2 Necesitatea intervenției statului

189. În ceea ce privește furnizarea infrastructurii energetice, concurența este în general limitată, întrucât această infrastructură constituie adesea un monopol natural. În plus, investițiile în infrastructură sunt caracterizate frecvent de disfuncționalități ale pieței. O disfuncționalitate a pieței care poate apărea în domeniul

⁸⁸ Documentul de lucru al serviciilor Comisiei intitulat „Necesitățile de investiții în infrastructura energetică și cerințele legate de finanțare”, SEC(2011)755, 6.6.2011, p. 2.

infrastructurii energetice este legată de probleme de coordonare. Interesele divergente ale investitorilor, incertitudinea cu privire la rezultatele colaborării și efectele asupra rețelei pot împiedica dezvoltarea unui proiect sau conceperea sa efectivă. Problemele de coordonare pot fi agravate și mai mult de probleme de informare, în special cele legate de informațiile asimetrice, și anume atunci când o parte la colaborare are un dezavantaj în materie de informare în comparație cu cealaltă parte. În același timp, infrastructura energetică poate genera externalități pozitive considerabile, prin care costurile și avantajele infrastructurii pot reveni într-un mod asimetric diferiților participanți de pe piață și diferitelor state membre.

190. Pentru soluționarea disfuncționalităților pieței, infrastructura energetică face, de obicei, obiectul unor reglementări legate de tarife și de acces și al unor cerințe de separare în conformitate cu legislația referitoare la piața internă a energiei („reglementările privind piața internă”)⁸⁹. În ceea ce privește finanțarea, o modalitate de depășire a disfuncționalităților pieței, altfel decât prin intermediul unor tarife obligatorii impuse utilizatorilor, este, în principiu, acordarea ajutoarelor de stat. Prin urmare, pentru a demonstra necesitatea intervenției statului în domeniul infrastructurii energetice, prin derogare de la secțiunea 5.1.2, se aplică principiile descrise la punctele 191-193.
191. Comisia consideră că, pentru proiecte de interes comun, astfel cum sunt definite în temeiul Regulamentului (UE) nr. 347/2013⁹¹, și pentru investițiile în infrastructuri din regiunile asistate, disfuncționalitățile pieței din punctul de vedere al externalităților pozitive și al problemelor de coordonare sunt de așa natură încât finanțarea tarifelor poate să nu fie suficientă, putându-se astfel acorda ajutoare de stat.
192. Unele tipuri de infrastructuri nu fac obiectul unor astfel de reglementări ale pieței interne, în special proiectele de infrastructură scutite în mod explicit de aplicarea anumitor dispoziții ale legislației privind piața internă⁹². În aceste cazuri, Comisia consideră că nu este nevoie de ajutoare de stat, dar statele membre pot acorda ajutoare de stat în circumstanțe excepționale justificate în mod corespunzător.
193. În cazul în care proiectele sunt doar parțial scutite de aplicarea reglementărilor privind piața internă și în cazul stocării gazelor, Comisia va efectua o evaluare de

⁸⁹ Directiva 2009/72/CE privind normele comune pentru piața internă a energiei electrice, în special articolul 32 referitor la accesul terților și dispozițiile referitoare la separare din capitolele IV, V, VI și VII și Regulamentul (CE) nr. 714/2009 privind condițiile de acces la rețea pentru schimburile transfrontaliere de energie electrică, în special articolul 14 referitor la tarifele privind accesul la rețele.

⁹⁰ Directiva 2009/73/CE privind normele comune pentru piața internă în sectorul gazelor naturale, în special articolul 32 referitor la accesul terților și dispozițiile referitoare la separare din capitolele IV, V, VI și VII și Regulamentul (CE) nr. 715/2009 privind condițiile de acces la rețelele pentru transportul gazelor naturale, în special articolul 13 referitor la tarifele privind accesul la rețele.

⁹¹ Regulamentul (UE) nr. 347/2013 privind liniile directe pentru infrastructurile energetice transeuropene.

⁹² Regulamentul (CE) nr. 714/2009, articolul 17 privind noile capacități de interconexiune pentru energia electrică și Directiva 2009/73/CE, articolul 36 privind noile infrastructuri de gaze naturale.

la caz la caz a necesității ajutoarelor de stat, analizând în ce măsură o disfuncționalitate a pieței determină o realizare insuficientă a infrastructurii necesare.

5.8.3 Caracterul adecvat

194. Prin derogare de la secțiunea 5.1.3, Comisia consideră că tarifele⁹³ sunt principalul mijloc adecvat de finanțare a infrastructurii energetice. Cu toate acestea, în cazul proiectelor de interes comun și al regiunilor asistate, ajutoarele de stat pot fi considerate un instrument adecvat pentru finanțarea (parțială) a acestei infrastructuri. În astfel de cazuri, disfuncționalitățile pieței împiedică adesea punerea integrală în aplicare a principiului „utilizatorul plătește”, pe care se bazează reglementarea tarifelor, de exemplu, deoarece majorarea tarifelor pentru a finanța noi investiții în infrastructură ar fi atât de substanțială încât ar descuraja investițiile sau utilizarea infrastructurii de către potențialii clienți.

5.8.4 Efectul de stimulare

195. Efectul de stimulare al ajutoarelor va fi analizat pe baza condițiilor prevăzute în secțiunea 5.1 a prezentelor orientări.

5.8.5 Proporționalitate

196. Prin derogare de la secțiunea 5.1.5, valoarea ajutorului trebuie limitată la minimul necesar pentru a realiza obiectivele urmărite în materie de infrastructură. Pentru ajutoarele destinate infrastructurii, scenariul contrafactual este considerat a fi situația în care proiectul nu are loc. Costul eligibil este, așadar, deficitul de finanțare.
197. Măsurile de ajutor în sprijinul infrastructurii nu ar trebui să depășească o intensitate a ajutorului de [100] % din costurile eligibile.
198. Atunci când va evalua măsurile de ajutor pentru infrastructură, Comisia va solicita statelor membre să identifice în mod clar și separat orice alte măsuri de ajutor care ar putea avea un impact asupra acesteia.

5.8.6 Evitarea efectelor negative asupra concurenței și a comerțului

199. Prin derogare de la secțiunea 5.1.6, având în vedere cerințele existente prevăzute de reglementările privind piața internă care vizează consolidarea concurenței, Comisia va considera că ajutorul pentru infrastructura energetică supus reglementărilor privind piața internă nu are efecte de denaturare nejustificate.

⁹³ Cadrul de reglementare prevăzut în Directivele 2009/72/CE și 2009/73/CE ale Comisiei stabilește logica și principiile care stau la baza reglementării tarifelor de acces și de utilizare, care sunt utilizate de către operatorii de sisteme de transport și distribuție pentru finanțarea investițiilor și întreținerea acestei infrastructuri.

200. În cazul infrastructurii scutite sau care nu este supusă reglementărilor privind piața internă și în cazul stocării gazelor, Comisia va efectua o evaluare de la caz la caz a potențialelor denaturări ale concurenței, ținând seama, de exemplu, de gradul de acces al terților la infrastructura care beneficiază de ajutor, de accesul la infrastructuri alternative și de cota de piață a beneficiarului.

5.9 Ajutoare pentru adecvarea capacității de producție

201. Având în vedere ponderea din ce în ce mai mare a energiei din surse regenerabile, producția de energie electrică trece, în multe state membre, de la un sistem de aprovizionare relativ stabilă și continuă la un sistem de aprovizionare din surse variate, mai numeroase și de mici dimensiuni. Această trecere prezintă noi provocări în ceea ce privește asigurarea adecvării capacității de producție.
202. În plus, disfuncționalitățile normative și ale pieței pot fi cauza unor investiții insuficiente în capacitatea de producție. Acest lucru se poate întâmpla, de exemplu, în cazul în care prețurile cu ridicata sunt plafonate, iar piețele energiei electrice nu generează suficiente stimulente pentru investiții.
203. Ca urmare, unele state membre analizează posibilitatea introducerii unor măsuri care să asigure adecvarea capacității de producție, de regulă, acordând sprijin producătorilor pentru simpla disponibilitate a capacității de producție⁹⁴.

5.9.1 Obiectiv de interes comun

204. Măsurile destinate să asigure adecvarea capacității de producție pot lua diverse forme, de ajutoare pentru investiții și ajutoare de exploatare, și pot urmări diferite obiective. Acestea pot viza, de exemplu, găsirea unor soluții la preocupările pe termen scurt cauzate de o capacitate de producție insuficient de flexibilă pentru a face față fluctuațiilor bruște ale unei producții eoliene și solare variabile, sau pot defini un obiectiv pentru adecvarea capacității de producție pe care statele membre și-ar dori să îl atingă, indiferent de considerentele pe termen scurt.
205. Ajutoarele pentru adecvarea capacității de producție pot contraveni obiectivului de eliminare progresivă a subvențiilor dăunătoare mediului, în special pentru combustibilii fosili. Prin urmare, statele membre ar trebui să ia în considerare în principal modalități alternative de a asigura adecvarea capacității de producție care să nu afecteze negativ obiectivul de eliminare progresivă a subvențiilor dăunătoare mediului, cum ar fi facilitarea gestionării cererii și creșterea capacității de interconectare.

⁹⁴ Comisia a abordat în mod specific chestiunea adecvării capacității de producție în Comunicarea sa intitulată „Realizarea pieței interne a energiei electrice și valorificarea la maximum a intervenției publice” și în documentul de lucru al serviciilor Comisiei însoțitor, *Generation Adequacy in the internal electricity market - guidance on public interventions* („Adecvarea capacității de producție pe piața internă a energiei electrice - orientări privind intervențiile publice”).

206. Fără a aduce atingere normelor prevăzute în secțiunea 5.1.1, ar trebui să fie clar definit obiectivul exact vizat de măsură, inclusiv momentul și locul în care se preconizează că va apărea problema adecvării capacității de producție. Identificarea unei probleme de adecvare a capacității de producție ar trebui să fie coerentă cu analiza adecvării capacității de producție efectuată periodic de către Rețeaua europeană a operatorilor de sisteme de transport în conformitate cu legislația referitoare la piața internă a energiei.

5.9.2 Necesitatea intervenției statului

207. Prin derogare de la secțiunea 5.1.2, natura și cauzele problemei privind adecvarea capacității de producție, și, prin urmare, ale necesității ca ajutoarele de stat să asigure adecvarea capacității de producție, ar trebui să fie analizate și cuantificate în mod corespunzător, de exemplu în ceea ce privește insuficiența capacității în perioade de vârf, flexibilitatea temporară pe termen scurt sau flexibilitatea permanentă, blocajele din rețele sau cererea maximă în cazul incapacității pieței cu ridicata pe termen scurt de a corela cererea și oferta. Ar trebui descrisă unitatea de măsură pentru cuantificare și ar trebui furnizată metoda de calcul al acesteia.
208. Statul membru ar trebui să demonstreze clar motivele pentru care piața nu este în măsură să asigure o capacitate corespunzătoare în absența intervenției, luând în considerare evoluțiile în curs ale pieței și ale tehnologiei, inclusiv, de exemplu, dezvoltarea cuplării piețelor, piețele intrazilnice, piețele de echilibrare, piețele de servicii auxiliare și stocarea energiei electrice.
209. În evaluarea sa, Comisia va ține cont, printre altele și dacă este cazul, de următoarele elemente care trebuie furnizate de statul membru:
- (a) evaluarea adecvării capacității de producție în conformitate cu standardele utilizate în prezent⁹⁵;
 - (b) evaluarea impactului energiei electrice variabile, inclusiv a celei provenite de la sistemele învecinate;
 - (c) evaluarea impactului participării la nivelul cererii, inclusiv o descriere a măsurilor destinate să încurajeze gestionarea cererii⁹⁶;
 - (d) evaluarea existenței efective sau potențiale a interconexiunilor, inclusiv o descriere a proiectelor în construcție și planificate;
 - (e) evaluarea oricărui alt element care ar putea provoca sau exacerba problema adecvării capacității de producție, cum ar fi disfuncționalitățile normative și ale pieței, inclusiv, de exemplu, plafoanele impuse prețurilor cu ridicata.

⁹⁵ Metodologia ENTSO-E, elaborată de Asociația europeană a operatorilor de transport și de sistem, în evaluările adecvării capacității de producție la nivelul UE, poate fi considerată un standard al UE în acest sens.

5.9.3 Caracterul adecvat

210. Prin derogare de la secțiunea 5.1.3, ajutoarele ar trebui să reprezinte o remunerație doar pentru serviciul de simplă disponibilitate prestat de producătorul de energie electrică și nu ar trebui să includă nicio remunerație pentru vânzarea de energie electrică.
211. Măsura ar trebui să ofere stimulente adecvate atât producătorilor existenți și viitori, cât și operatorilor care utilizează tehnologii substituibile, cum ar fi reacția din partea cererii sau soluții de stocare. Ajutoarele ar trebui, așadar, să fie acordate prin intermediul unui mecanism care să permită termene de execuție potențial diferite, corespunzând timpului necesar pentru a realiza noi investiții de către producătorii noi care folosesc tehnologii diferite. Măsura ar trebui, de asemenea, să țină cont de măsura în care capacitatea de interconectare ar putea remedia eventualele probleme de adecvare a capacității de producție.
212. Măsura ar trebui, în principiu, să nu recompenseze investițiile în energie electrică produsă de centrale cu combustibili fosili, cu excepția cazului în care se poate dovedi că nu există o alternativă mai puțin dăunătoare pentru a realiza adecvarea capacității de producție.

5.9.4 Efectul de stimulare

213. Efectul de stimulare al ajutoarelor va fi analizat pe baza condițiilor prevăzute în secțiunea 5.1 a prezentelor orientări.

5.9.5 Proportionalitate

214. Prin derogare de la secțiunea 5.1.5, valoarea totală a ajutorului ar trebui să fie calculată într-un mod care presupune sau determină obținerea de către beneficiari a unei rate de rentabilitate care poate fi considerată rezonabilă.
215. Se va considera că o procedură de licitație cu adevărat concurențială, bazată pe criterii clare, transparente și nediscriminatorii, care vizează efectiv obiectivul definit conduce la rate rezonabile de rentabilitate în condiții normale.
216. În principiu, măsura poate fi deschisă atât unităților de producție existente, cât și celor noi, ținând seama de așteptările rezonabile cu privire la evoluția probabilă a prețurilor energiei electrice și ale combustibililor în perioada vizată de măsură.
217. Măsura ar trebui să permită utilizarea unor mecanisme care să garanteze că nu se pot obține profituri excepționale, de exemplu printr-un proces de verificare.

⁹⁶ Comisia va ține seama, de asemenea, de planurile legate de instalarea contoarelor inteligente în conformitate cu anexa I la Directiva 2009/72/CE, precum și de cerințele Directivei privind eficiența energetică.

5.9.6 Evitarea efectelor negative

218. Prin derogare de la secțiunea 5.1.6, măsura ar trebui să fie concepută astfel încât să permită participarea la măsură a oricărei capacități care poate contribui în mod eficace la soluționarea problemei privind adecvarea capacității de producție, mai ales ținând cont de următorii factori:

- (a) participarea producătorilor care folosesc tehnologii diferite și a operatorilor care oferă măsuri cu o performanță tehnică echivalentă. Restricționarea participării poate fi justificată de o performanță tehnică insuficientă pentru a face față problemei privind adecvarea capacității de producție. În plus, mecanismul ar trebui să fie deschis agregării potențiale a cererii și a ofertei;
- (b) participarea operatorilor din alte state membre în cazul în care o astfel de participare este posibilă fizic, și anume în cazul în care capacitatea poate fi furnizată fizic statului membru care pune în aplicare măsura și se poate impune îndeplinirea obligațiilor stabilite în măsură;
- (c) participarea unui număr suficient de producători pentru a stabili un preț competitiv pentru capacitate;
- (d) evitarea efectelor negative asupra pieței interne, de exemplu din cauza restricțiilor la export, a plafoanelor impuse prețurilor cu ridicata, a restricțiilor de licitare sau a altor măsuri care subminează funcționarea cuplării piețelor, inclusiv a piețelor intrazilnice și a piețelor de echilibrare.

219. Măsura ar trebui:

- (a) să nu reducă stimulentele pentru investiții în capacitatea de interconectare;
- (b) să nu acționeze împotriva mecanismelor de piață existente care contribuie la furnizarea capacității;
- (c) să nu submineze deciziile de investiții privind producția anterioare măsurii sau deciziile operatorilor cu privire la piața de echilibrare sau la piața de servicii auxiliare;
- (d) să nu consolideze nejustificat poziția dominantă pe piață;
- (e) să acorde prioritate instalațiilor de producție cu emisii scăzute de dioxid de carbon, în cazul existenței unor parametri economici și tehnici echivalenți.

5.10 Ajutoare sub formă de scheme de comercializare a certificatelor

220. O formă specifică de ajutor o pot reprezenta schemele de comercializare a certificatelor care pot implica ajutoare de stat, în special atunci când statele membre acordă certificate sub valoarea lor de piață. Dacă numărul total al certificatelor acordate de către statul membru este mai mic decât nevoile globale preconizate ale întreprinderilor, efectul general asupra nivelului de protecție a

mediului va fi pozitiv. La nivelul individual al fiecărei întreprinderi, în cazul în care certificatele acordate nu acoperă totalitatea nevoilor preconizate ale întreprinderii, întreprinderea trebuie fie să își reducă nivelul de poluare, contribuind, astfel, la îmbunătățirea nivelului de protecție a mediului, fie să achiziționeze certificate suplimentare pe piață, plătind, astfel, o compensație pentru poluarea sa.

221. Prin derogare de la secțiunea 5.1, schemele de comercializare a certificatelor vor fi considerate compatibile în cazul în care sunt îndeplinite următoarele condiții cumulative:
- (a) schemele de comercializare a certificatelor trebuie stabilite astfel încât să îndeplinească obiective de mediu mai exigente decât cele care trebuiau îndeplinite pe baza standardelor Uniunii obligatorii pentru întreprinderile în cauză;
 - (b) alocarea trebuie efectuată într-un mod transparent, pe baza unor criterii obiective și surse informaționale de cea mai înaltă calitate, iar valoarea totală a certificatelor comercializabile sau acordate fiecărei întreprinderi la un preț inferior valorii de piață nu trebuie să depășească nevoile sale preconizate, astfel cum au fost estimate pentru situația în care nu ar exista schema de comercializare;
 - (c) metodologia de alocare nu trebuie să favorizeze anumite întreprinderi sau anumite sectoare, cu excepția cazului în care acest lucru se justifică prin logica de mediu a schemei în sine sau în cazul în care astfel de norme sunt necesare pentru coerența cu alte politici de mediu;
 - (d) în special, noii participanți nu pot primi, în principiu, certificate în condiții mai avantajoase decât întreprinderile existente care își desfășoară activitatea pe aceleași piețe. Acordarea unor cote mai mari instalațiilor existente în raport cu noii participanți nu ar trebui să aibă drept rezultat crearea unor bariere nejustificate în calea intrării pe piață.
222. Comisia va evalua necesitatea și proporționalitatea ajutorului de stat acordat în cadrul unei scheme de comercializare a certificatelor în conformitate cu următoarele criterii:
- (a) alegerea beneficiarilor trebuie să se bazeze pe criterii obiective și transparente, iar ajutorul trebuie să se acorde, în principiu, în același mod pentru toți concurenții din același sector/de pe aceeași piață relevantă dacă aceștia se află într-o situație de fapt similară;
 - (b) atribuirea integrală prin licitație trebuie să conducă la o creștere substanțială a costurilor de producție pentru fiecare sector sau categorie de beneficiari individuali;
 - (c) creșterea substanțială a costurilor de producție nu poate fi transferată consumatorilor fără a determina scăderi semnificative ale vânzărilor. Această analiză poate fi efectuată pe baza estimărilor, printre altele, ale

elasticității prețurilor produselor din sectorul respectiv. Aceste estimări se vor face pe piața geografică relevantă. Pentru a evalua dacă creșterea costurilor determinată de schema de comercializare a certificatelor nu poate fi transferată consumatorilor, se pot utiliza estimările referitoare la vânzările neefectuate, precum și la impactul acestora asupra profitabilității întreprinderii;

- (d) întreprinderile din acest sector nu pot reduce, la nivel individual, nivelul emisiilor pentru ca prețul certificatelor să devină suportabil. Se poate demonstra că nivelul consumului nu poate fi redus prin furnizarea nivelurilor emisiilor generate prin tehnica cea mai performantă din Spațiul Economic European (denumit în continuare „SEE”) și utilizarea acestora drept referință. Toate întreprinderile care utilizează tehnica cea mai performantă pot beneficia cel mult de certificate corespunzătoare creșterii înregistrate de costurile de producție din cauza schemei de comercializare a certificatelor care utilizează tehnica cea mai performantă și care nu poate fi transferată consumatorilor. Întreprinderile care înregistrează performanțe de mediu inferioare beneficiază de mai puține certificate, proporțional cu performanțele lor de mediu.

6. Evaluarea

223. Pentru a oferi garanții suplimentare cu privire la denaturarea limitată a concurenței, Comisia poate solicita ca anumite scheme să fie supuse unei limite de timp (în mod obișnuit de 4 ani sau mai puțin) și unei evaluări.
224. Vor fi evaluate schemele care au un efect potențial ridicat de denaturare a concurenței, adică schemele care pot restricționa sau denatura concurența în mod semnificativ dacă punerea lor în aplicare nu este evaluată în timp util.
225. Având în vedere obiectivele sale și pentru a nu impune o sarcină disproporționată statelor membre și proiectelor de ajutor de mică anvergură, evaluarea se aplică doar schemelor de ajutoare cu bugete ridicate care conțin caracteristici de noutate sau atunci când sunt prevăzute modificări semnificative privind piața, tehnologia sau reglementarea.
226. Evaluarea este efectuată de către un expert independent de autoritatea care acordă ajutorul de stat, pe baza unei metodologii comune⁹⁷, și este făcută publică. Evaluarea este prezentată Comisiei în timp util, pentru a permite analizarea posibilității de prelungire a măsurii de ajutor și, în orice caz, la expirarea schemei.

7. Aplicabilitatea Orientărilor privind ajutoarele în domeniul mediului și al energiei

227. Prezentele orientări vor intra în vigoare în ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* și vor înlocui Orientările comunitare privind ajutorul de stat pentru protecția mediului publicate la 1 aprilie 2008⁹⁸. Prezentele orientări se vor aplica până la 31 decembrie 2020.
228. Comisia va aplica prezentele orientări tuturor măsurilor de ajutor notificate în privința cărora i se solicită să ia o decizie după intrarea lor în vigoare, chiar dacă proiectele au fost notificate anterior acelei date. Acestea includ ajutoarele individuale acordate în temeiul schemelor de ajutoare aprobate și notificate Comisiei în temeiul unei obligații de a notifica astfel de ajutoare în mod individual.
229. Ajutoarele ilegale în domeniul mediului sau al energiei vor fi evaluate în conformitate cu regulile în vigoare la data acordării ajutorului, în conformitate cu Comunicarea Comisiei privind stabilirea regulilor aplicabile pentru evaluarea ajutorului de stat ilegal⁹⁹, cu următoarea excepție:

ajutoarele ilegale sub formă de reduceri ale sprijinului financiar pentru energia din surse regenerabile vor fi evaluate în conformitate cu dispozițiile secțiunii 5.7 începând de la 5 decembrie 2010, această dată fiind termenul pentru intrarea în vigoare a măsurilor de transpunere a Directivei 2009/28/CE.

⁹⁷ O astfel de metodologie comună poate fi furnizată de către Comisie.

⁹⁸ JO C 82, 1.4.2008, p. 1.

⁹⁹ JO C 119, 22.5.2002, p. 22.

230. În temeiul articolului 108 alineatul (1) din tratat, Comisia propune statelor membre următoarele măsuri corespunzătoare privind schemele lor de ajutoare existente în domeniul mediului sau al energiei:

Dacă este necesar, statele membre ar trebui să modifice aceste scheme pentru a le alinia cu prezentele orientări în termen de [12] luni de la publicarea lor, cu următoarele excepții:

Dacă este necesar, schemele privind ajutoarele de exploatare în sprijinul energiei din surse regenerabile trebuie să fie modificate doar atunci când statele membre își modifică¹⁰⁰ schemele existente. În cazul în care o astfel de modificare are loc în termen de 12 luni de la publicarea prezentelor orientări, statele membre trebuie doar să alinieze aceste scheme cu prezentele orientări în termen de [12] luni de la data publicării lor.

Cu toate acestea, atunci când un beneficiar a primit, de la un stat membru, confirmarea că va beneficia de ajutor de stat în temeiul unei astfel de scheme o perioadă prestabilită, acest ajutor poate fi acordat pe parcursul întregii perioade în condițiile stabilite în cadrul schemei în momentul confirmării.

231. Statele membre sunt invitate să își dea acordul explicit și necondiționat cu privire la aceste măsuri adecvate propuse, în termen de două luni de la data publicării prezentelor orientări în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*. În absența unui răspuns, Comisia va considera că statul membru în cauză nu este de acord cu măsurile propuse.

8. Raportare și monitorizare

232. În conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 659/1999 al Consiliului din 22 martie 1999 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 93 din Tratatul CE și cu Regulamentul (CE) nr. 794/2004 al Comisiei din 21 aprilie 2004 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 659/1999¹⁰¹ sau cu oricare regulament care le înlocuiește, statele membre trebuie să transmită Comisiei rapoarte anuale.
233. Statele membre trebuie să se asigure că sunt ținute evidențe detaliate referitoare la toate măsurile care presupun acordarea de ajutoare. Aceste evidențe trebuie să conțină toate informațiile necesare pentru a se putea stabili dacă au fost respectate condițiile referitoare, după caz, la costurile eligibile și la intensitatea maximă admisibilă a ajutorului. Evidențele trebuie să fie păstrate timp de 10 ani de la data la care a fost acordat ajutorul și, la cerere, trebuie puse la dispoziția Comisiei.

¹⁰⁰ În sensul prezentului paragraf, o modificare înseamnă orice ajustare a unei scheme existente, alta decât publicarea unor noi tarife de sprijin în conformitate cu o metodologie deja existentă și aprobată, chiar și în cazul în care ajustarea nu se califică drept ajutor nou [Regulamentul (CE) nr. 659/1999 al Consiliului, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) nr. 734/2013 al Consiliului].

¹⁰¹ JO L 140, 30.4.2004, p. 1.

9. Revizuire

234. Comisia poate decide să revizuiască sau să modifice în orice moment prezentele orientări, dacă acest lucru este necesar din motive legate de politica din domeniul concurenței sau pentru a ține seama de alte politici și alte angajamente internaționale ale UE.

Anexa 1 Intensitățile ajutoarelor

- (1) Pentru măsurile de ajutor pentru mediu se vor aplica următoarele intensități ale ajutorului:

	întreprindere mică	întreprindere mijlocie	întreprindere mare
Ajutoare pentru întreprinderi care respectă standarde mai ridicate decât standardele Uniunii sau care sporesc nivelul de protecție a mediului în lipsa unor standarde ale Uniunii (inclusiv vehicule de transport)	[55] % [65] % în cazul ecoinovării, [100] % în cazul procedurii de licitație	[45] % [55] % în cazul ecoinovării, [100] % în cazul procedurii de licitație	[35] % [45] % în cazul ecoinovării, [100] % în cazul procedurii de licitație
Ajutoare pentru studii de mediu	[70] %	[60] %	[50] %
Ajutoare pentru adaptarea anticipată la viitoarele standarde ale Uniunii			
peste 3 ani	[20] %	[15] %	[10] %
între 1 și 3 ani înainte de intrarea în vigoare	[15] %	[10] %	[5] %
Ajutoare pentru gestionarea deșeurilor	[55] %	[45] %	[35] %
Ajutoare pentru energia din surse regenerabile	[65] %, [100] % în cazul procedurii de licitație	[55] %, [100] % în cazul procedurii de licitație	[45] %, [100] % în cazul procedurii de licitație
Ajutoare pentru eficiență energetică	[40] %, [100] % în cazul procedurii de licitație	[30] %, [100] % în cazul procedurii de licitație	[20] %, [100] % în cazul procedurii de licitație
Ajutoare pentru instalațiile centralizate de termoficare și de răcire care utilizează energie convențională	[65] %, [100] % în cazul procedurii de licitație	[55] %, [100] % în cazul procedurii de licitație	[45] %, [100] % în cazul procedurii de licitație
Ajutoare pentru depoluarea siturilor contaminate	[100] %	[100] %	[100] %
Ajutoare sub formă de certificate comercializabile	[100] %	[100] %	[100] %
Ajutoare pentru infrastructura energetică	[100] %	[100] %	[100] %
Ajutoare pentru CSC	[100] %	[100] %	[100] %
Intensitățile ajutorului menționate mai sus pot fi majorate cu un bonus de [5] % în regiunile aflate sub incidența articolului 107 alineatul (3) litera (c) sau cu un bonus de [15] % în regiunile aflate sub incidența articolului 107 alineatul (3) litera (a) din tratat, până la o intensitate maximă a ajutorului de 100 %.			

Anexa 2 Intervenții tipice ale statului

- (1) Comisia consideră că exemplele tipice de intervenții sub formă de ajutoare de stat sporesc nivelul de protecție a mediului sau consolidează piața internă a energiei.
- (2) Mai precis, pentru calcularea costurilor eligibile pe baza unui scenariu contrafactual, se oferă următoarele orientări:

Categoria de ajutoare	Costuri contrafactuale/eligibile ¹⁰²
<i>CHP</i>	Costurile de investiții pentru echipamentele suplimentare necesare pentru ca instalația să funcționeze ca o instalație de cogenerare cu eficiență ridicată.
<i>Studii de mediu</i> ¹⁰³	Costurile eligibile sunt costurile studiilor.
<i>Depoluarea siturilor contaminate</i>	Costurile suportate ¹⁰⁴ pentru lucrările de depoluare, minus creșterea valorii terenului ¹⁰⁵ .
<i>Instalații centralizate de termoficare și de răcire</i>	Costurile de investiții pentru construirea, extinderea, modernizarea uneia sau mai multor unități de producție a energiei electrice care fac parte integrantă din instalația centralizată eficientă de termoficare și de răcire.
<i>Gestionarea deșeurilor</i> ¹⁰⁶	Costul producerii convenționale care nu presupune gestionarea deșeurilor cu aceeași capacitate de investiții.
<i>Ajutoare pentru depășirea standardelor Uniunii</i>	Costurile de investiții suplimentare constau în costurile aferente investițiilor suplimentare necesare pentru a depăși nivelul de protecție a mediului impus de standardele Uniunii. ¹⁰⁷
<i>Absența standardelor naționale sau ale Uniunii</i>	Costurile de investiții suplimentare constau în costurile de investiții necesare pentru atingerea unui nivel de protecție a mediului mai ridicat decât cel pe care l-ar atinge întreprinderea sau întreprinderile în cauză în lipsa oricărui ajutor pentru mediu.
<i>Producerea de energie electrică din SRE</i>	Scenariul contrafactual este o centrală electrică convențională cu aceeași capacitate din punctul de vedere al producției efective de energie.
<i>Încălzire din SRE</i>	Scenariul contrafactual este un sistem de termoficare convențional cu aceeași capacitate din punctul de vedere al producției efective de energie.
<i>Producerea de biogaz modernizată la nivelul gazelor naturale</i>	În principiu, rafinăria ar trebui aleasă ca scenariu contrafactual. Cu toate acestea, în cazul în care ajutorul este limitat la modernizarea biogazului, scenariul

¹⁰² Comisia poate accepta situații contrafactuale alternative dacă sunt justificate în mod corespunzător de către statul membru.

¹⁰³ Acestea includ ajutoarele pentru audituri referitoare la eficiența energetică.

¹⁰⁴ Daunele aduse mediului care trebuie reparate includ daunele aduse calității solului sau a apelor de suprafață ori subterane. Toate cheltuielile suportate de o întreprindere în procesul de depoluare a sitului său, indiferent dacă acestea pot figura ca active fixe în bilanț, pot fi considerate investiții eligibile în cazul depoluării siturilor contaminate.

¹⁰⁵ Evaluările privind creșterea valorii terenului care rezultă din depoluare trebuie efectuate de către un expert independent.

¹⁰⁶ Aceasta se referă la gestionarea deșeurilor altor întreprinderi și include activități de reutilizare, reciclare și recuperare.

¹⁰⁷ Costul investițiilor necesare pentru atingerea nivelului de protecție impus de standardele Uniunii nu este eligibil și trebuie dedus.

	contrafactual constituie utilizarea alternativă a acestor biogaze (inclusiv arderea).
<i>Biocombustibilii și biogazul utilizate pentru transport</i>	În principiu, rafinăria ar trebui aleasă ca scenariu contrafactual, dar Comisia poate accepta scenarii contrafactuale alternative dacă sunt justificate în mod corespunzător.
<i>Utilizarea subproduselor industriale</i>	În cazul în care subprodusul ar fi risipit dacă nu ar fi utilizat: costul eligibil constă în investițiile suplimentare necesare pentru a utiliza subprodusul (de exemplu, schimbătorul de căldură în cazul căldurii reziduale). Dacă subprodusul ar trebui eliminat: investiția contrafactuală este eliminarea deșeurilor.
<i>Ajutoare acordate în cadrul schemelor de comercializare a certificatelor</i>	Proportionalitatea trebuie să fie demonstrată prin absența alocării excedentare.